

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران و کارشناسان فناوری عنوان شد

جیتکس، از نمایشگاه فناوری تا بازار

جذب نخبگان ایران و جهان

۱۴

مروری بر ۳ ماه نخست فعالیت «زارع پور»

کندی تغییر و تحولات مدیریتی در بدنه وزارت ارتباطات

نزدیک به سه ماه از حضور عیسی زارع پور در وزارت ارتباطات می گذرد اما به دلیل کندی تغییر و تحولات در بدنه مدیریتی این وزارتخانه، سرعت عمل انجام پروژهها با وعدههای وزیر ارتباطات همخوانی ندارد. به گزارش مهر، عیسی زارع پور از اول شهریور ماه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت سیزدهم شد و طی این مدت در نشستها و جلسات مختلف با مدیران سازمانها و شرکتها تابعه وزارت ارتباطات و فعالان بخش خصوصی، وعدههای متعددی مبنی بر تحقق برنامههای هشت گانه خود و حل مشکلات و معضلات این بخش در چهار سال آتی مطرح کرد. در برنامههای وزیر ارتباطات چشم انداز رسیدن به «ایرانی هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در افاق ۱۴۰۴ در هشت موضوع مهم شامل حکمرانی دیجیتال و تعاملات بین المللی، دولت هوشمند و تحول دیجیتال، شبکه ملی اطلاعات و توسعه پایدار زیرساختهای ارتباطی، تنظیم مقررات حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، اقتصاد دیجیتال، حفظ حریم خصوصی و امنیت فضای تبادل اطلاعات، شتابدهی رشد صنعت فضایی و خدمات پستی دسته بندی شده است...

۸

حمله سایبری یا نفوذ؟

نقش مرکز افتا در اختلال سامانه سوخت

یک کارشناس فناوری اطلاعات با واکاوی فنی بروز اختلال در سامانه هوشمند سوخت کشور، ساختار این شبکه را به لحاظ وقوع رخدادهایی مانند حمله سایبری، هک و یا نفوذ تشریح کرد. در پی بروز اختلال نرم افزاری به وجود آمده در سامانه هوشمند سوخت کشور که منجر به قطع سوخت رسانی جایگاههای بنزین سراسر کشور شد، شاهد اظهار نظرهای متعدد و متفاوتی درباره قطع سیستم ارتباطی جایگاههای بنزین سراسر کشور بودیم...

۶

تاثیر کرونا بر تحولات صنعت ICT فناوریها در پسا کرونا به کدام سو حرکت می کنند؟

۷

اینترنت اشیا و هوش مصنوعی پیشرو در اخلاق نرم افزار

حسگرهای هوش مصنوعی و اینترنت اشیا، مردم و ماشینها را بیش از هر زمان دیگری به هم نزدیک کرده است. با این حال، سازمانها باید یاد بگیرند که چگونه اخلاق را در حین توسعه فناوری به کار ببرند. مسایل مربوط به حریم خصوصی و نقض دادهها، این الزام را پدید آورده که اصول اخلاقی را در اولویت قرار داده و اثرات هوش مصنوعی و دستگاههای اینترنت اشیا را روی افراد و جامعه در نظر بگیرند. به گزارش پژوهشگاه فضای مجازی؛ بزرگترین چالش این روزهای فناوری، مسایل فنی نیست بلکه مسایل انسانی است. انسانها، برداشتهای خود و سوء استفاده را به دستگاهها نیز دیکته کرده، حاکمیت را تعریف می کنند و به تعیین ارزشها می پردازند. سه موضوع مهم انسانی در این حوزه، احراز هویت مبتنی بر زیستسنجی، حریم خصوصی و مالکیت است...

۲

Meta: شرکت مادر اقتصاد توجه برای تسخیر «متاورز»

هدینگ «Facebook» نام خود را چند روز پیش به «متا» تغییر داد. البته سه شبکه اجتماعی فیس بوک، اینستاگرام و واتس آپ، «تیمانام» و آسامی تاکنون خود را همچنان حفظ می کنند و تنها نام شرکت مادر آنها (که آن نیز تا چند روز پیش به «فیس بوک» ملقب و مشهور بود) از این به بعد به «متا» (Meta) تبدیل می شود. «متا» در نظر بنیان گذار «زاک برگ»، در واقع مخفف متاورز «Metaverse» است؛ ولی خود «متاورز»، اصطلاح جعلی جدیدی است در ادبیات انگلیسی و اگر متاورز به عنوان واژه دخیل و «وامواژه» یا با معادل هایش در زبانهای ملی و بومی هم جایبفتند، فرهنگها و لغتنامه نویسان دیگر زبانها مجبورند متاورز یا معادل های آن را بپذیرند و به مرور زمان قبول کنند که Metaverse علاوه بر اشاره به «فراجهان» که معنی تحت لفظی آن است، همچنین تالی، پیامد و بسط آینده فضای سایبری (Cyberspace) است. به بیان دیگر، متاورز، اطلاق برتری نسبت به «فضای مجازی» من در آوردی ما و فضای سایبری دیگران است. برای درک بهتر اصطلاح Metaverse نخست باید یاد آوریم که Universe به چه معناست؛ در کدام زبان، در چه زمانی و به چه منظور ضرب شده و چگونه در ادبیات مدرن به کار رفته و مصطلح شده است و معادل آن در زبان فارسی چیست...

۳

کتاب، کودک و والدین

بهترین رفیق

زمان مناسبی را برای قسه گویی انتخاب کنید؛ بهترین زمان قسه گویی برای کودکان، در سنین پیش از دبستان، هنگام خواب است؛ همچنین، در مناسبت های خانوادگی، ملی، مذهبی و... برایش داستان هایی با مضامین مرتبط بخوانید؛ در روز تولد، قسه تولدش را بگویید؛ در ایام محرم، نوروز، یلدا و سایر مناسبت ها، داستان هایی متناسب با سطح سواد، فهم و احساس کودک، برای او تعریف کنید.

با مراجعه به سامانه www.samanpl.ir علاوه بر عضویت در کتابخانه های عمومی، نسبت به تمدید و رزرو کتاب ها اقدام کنید.

www.mci.ir

جایزه های در این ابعاد

تا پایان آذر، همراه ۲۰ کمک هزینه ۵۰ میلیون تومانی

با خرید سیم کارت و هر نوع بسته از طریق shop.mci.ir و تمامی مراکز فروش و خدمات همراه اول

جایگاه نامناسب کشور در شاخص محیط کسب و کار

داوود صفی‌خانی

همان طور که می‌دانیم هر سال بانک جهانی، کشورهای مختلف را از جهت سهولت کسب و کار بر اساس شاخص‌هایی رتبه‌بندی می‌کند. یکی از این شاخص‌ها شروع کسب و کار است.

بررسی همین شاخص نشان می‌دهد چقدر شروع کسب و کار در کشور ما با دشواری همراه است

«شاخص شروع کسب و کار در واقع شامل تمام فرایندهایی است که لازم است به لحاظ زمانی و هزینه‌ای طی شود تا کارفرما به‌طور رسمی کار خود را آغاز کند. زمان، هزینه، تعداد مراحل و حداقل سرمایه مورد نیاز چهار معیار می‌باشند که بانک جهانی در بررسی شاخص شروع کسب و کار به مطالعه آنها می‌پردازد.»

در روند شروع کسب و کار یکی از مولفه‌های آن بحث مجوزها است که در واقع پاشنه آشیل شروع کسب و کارها و ادامه فعالیت آنها در کشور را شامل می‌شود.

با بررسی تجربه کشورهای مختلف در بهبود شاخص شروع کسب و کار، می‌بینیم که اقدامات مختلفی برای ارتقای این شاخص انجام داده‌اند برای نمونه به چند کشور اشاره می‌کنیم.

اندونزی: ایجاد یک پلتفرم آنلاین برای صدور مجوزهای کسب و کار و صدور گواهی نام‌های الکترونیکی.

کویت: ادغام اخذ مجوز تجاری و تسهیل در فرایند ثبت شرکت‌ها به صورت آنلاین.

بنگلادش: کاهش هزینه‌های مربوط به ثبت شرکت، کد ثبت نام و همچنین حذف هزینه‌های مربوط به صدور گواهی نام‌های دیجیتال.

یونان: کاهش زمان ثبت تجاری شرکت‌ها و همچنین حذف شرط گواهی ترخیص مالیاتی (tax clearance) در زمان شروع یک کسب و کار.

و اقدامات مشابه دیگری که بسیاری از کشورها با پیش‌تر انجام داده یا در حال انجام دانش هستند تا بتوانند فرایند شروع کسب و کار را آسان‌تر کنند.

در کشور ما هم اقدامات مختلفی در راستای تسهیل فرایند شروع کسب و کار انجام شده است از الکترونیکی کردن فرایندهای اخذ مجوز تا تلاش در ایجاد سامانه پنجره واحد مجوزها و غیره.

با این وجود همچنان شاهد هستیم که جایگاه کشور در شاخص محیط کسب و کار نامناسب است و این نشان می‌دهد که اقدامات بیشتری لازم است تا اثر آن در فرایند شروع کسب و کار دیده شود.

یکی از مشکلات رایج در کشور ما، تعدد و دخالت ارگان‌های متعدد در فرایند شروع کسب و کار و اخذ مجوز فعالیت است که باعث می‌شود فرایند شروع و به‌خصوص فعالیت را برای فعالان با دشواری‌هایی همراه کند.

در حوزه فناوری هم شاهد موزای کاری‌ها و حتی تداخل کاری سازمان‌های درون صنفی هستیم. فراخوان نصر تهران برای شناسایی شرکت‌های عضو که اظهار می‌کند از اتحادیه فناوران تهران دریافت کرده‌اند، باعث شد یک بار دیگر به این موضوع پراهمیت بپردازیم.

فعالان در حوزه فناوری هم مثل سایر حوزه‌های فضای کسب و کار در کشور، درگیر تعدد مجوزها و ارگان‌های صنفی متولی در این حوزه هستند. همچنان که به کرات در خصوص موزای کاری ارگان‌های دولتی در حوزه اعطای مجوز، نقدهایی به عنوان مختلف بیان شده است و کمتر مدیری هم پیدایی شود که از وضعیت شاخص نازل تسهیل فضای کسب و کار در کشور مطلع نباشد. نقدهای بسیار زیادی هم در این مورد نوشته شده و آسیب‌شناسی شده است. اما نقد جدی‌تری که مخصوصاً به حوزه فناوری وارد است این است که از قضا فعالان این حوزه از منتقدین موزای کاری ارگان‌های دولتی و مانع تراشی آنها در روند فعالیت فعالان این حوزه بودند و هستند. اما در کمال تعجب خود همین حوزه درگیر موزای کاری و تعدد مجوزهای صنفی شده است.

در کنار این موارد، یکی از مشکلات همچنان موزای کاری و تعدد ارگان‌های مختلف در فرایند اخذ مجوز است. این موزای کاری علاوه بر اینکه تاثیر مستقیم در فرایند تسهیلگری شاخص شروع کسب و کار دارد، فعالان را نیز دچار سردرگمی در فرایند اخذ مجوز می‌کند، از طرفی تداخل کاری بین ارگان‌ها را هم شدت می‌بخشد.

از نظر نگارنده، برای حرکت در مسیر بهبود فضای کسب و کار نیاز است که موزای کاری‌ها و تداخل‌های صنفی حذف شده و فعال صنفی برای شروع و ادامه فعالیت نیاز به یک مجوز واحد داشته باشد و مجبور نباشد هم‌زمان علاوه بر ارگان‌های متعدد دولتی که در فرایند اخذ مجوز و فعالیت دخالت دارند، درگیر موزای کاری اتحادیه‌ها و سازمان‌هایی درون صنفی شود.

در واقع برای بهبود شاخص شروع کسب و کار، علاوه بر اینکه باید دخالت‌های ارگان‌های دولتی در فرایند اخذ مجوزها را حذف و در سامانه پنجره واحد ادغام و تسهیل کرد به همان نسبت هم ضروری است، موزای کاری‌های سازمان‌های صنفی را هم حذف یا آنها را ادغام کرد تا فرایند کسب و کار از زمان شروع تا مرحله اخذ مجوز به کمترین حد ممکن برسد.

اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، پیشرو در اخلاق نرم‌افزار

ارایه دهندگان خدمات مختلف را استفاده می‌کنند. دستگاه‌های هوش مصنوعی و اینترنت اشیا با راه‌حل‌های مبتنی بر شبکه که از طریق اینترنت کنترل می‌شود، کار می‌کنند. همین امر می‌تواند این وسایل را در مقابل نفوذ و هک آسیب‌پذیر کند. بسیاری از کارشناسان، به منظور تامین تجهیزات مورد نیاز در محل کار خود، با فروشندگان دستگاه‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی قرارداد می‌بندند. اما سازمان‌ها باید اطمینان حاصل کنند، افرادی که به عنوان مسوول کار با این دستگاه‌ها انتخاب می‌شوند، با نحوه به‌روزرسانی تجهیزات و چرخه عمر آنها آشنا باشند.

۳. راه‌اندازی ارتباطات شبکه. توانایی دستگاه‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی برای شروع کار و راه‌اندازی شبکه، یکی از بزرگ‌ترین خطرات در مساله تامین امنیت است. ایجاد اعتماد یک طرفه به این معنی است که دستگاه‌ها هرگز با سیستم‌های داخلی برقرار نمی‌کنند. این امر، توانایی مهاجمان برای نفوذ به سیستم‌های داخلی و ایجاد خرابکاری را محدود می‌سازد. در صورتی که امکان دسترسی این دستگاه‌ها به سیستم‌های داخلی وجود داشته باشد، مهاجمان می‌توانند از آنها به عنوان نقطه پرش برای انجام حمله استفاده کنند.

اگرچه این امر از وقوع حملات جلوگیری نمی‌کند، اما توانایی حرکت جانبی داخل شبکه‌ها را محدود می‌کند. علاوه بر این، شرکت‌هایی می‌توانند برای اتصال دستگاه‌های هوش مصنوعی و اینترنت اشیا به اجبار تحت پر و کسی‌های شبکه قرار گرفته و از میزبان پرش استفاده کنند. شرکت‌ها می‌توانند ترافیک شبکه را قبل از آمدن و رفتن به دستگاه‌های اینترنت اشیا بررسی کرده و به‌طور موثر آنها را ادغام کنند.

این کار به آنها کمک می‌کند اما میزبان بار و ترافیک را تشخیص دهند که این امر، برای دستگاه‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، که برای ارسال یا بازیابی به کار می‌روند، مناسب است.

نتیجه

راه‌حل‌های رایج شده در هوش مصنوعی و اینترنت اشیا، در دو بخش نوآوری و پیشرفت، گروه‌بندی شده و همچنان در حال تغییر است، بنابراین هر گونه راه‌حل امنیتی به مرور زمان، با تغییر و به‌روزرسانی دستگاه‌ها، می‌تواند با شکست مواجه شود. امنیت پیشرفته شبکه که همه دستگاه‌ها را به هم متصل می‌کند باید بتواند همه دستگاه‌ها را تحت کنترل خود قرار دهد، بنابراین موارد امنیتی نیز با به‌روز شدن دستگاه‌ها، باید راه‌های نفوذ جدید را یافته و بر نحوه حفظ امنیت، بدون محدود کردن عملکرد دستگاه‌ها، تمرکز کنند تا خطرات حوزه اخلاقی استفاده از دستگاه‌های اینترنت اشیا، نظیر افشای اطلاعات کاربران یا نفوذ به حریم شخصی توسط مهاجمان، به حداقل برسد.

مورد سلامت کاربران صادق است. مسلماً سود در هر کسب و کاری اهمیت بالایی دارد، اما در اکو سیستم‌های دیجیتال، این تنها معیار برای موفقیت نیست. سازمان‌ها باید قادر به تعریف و تطبیق معیارهای جامع امنیت، سلامت کاربر و جامعه، ایمنی، پیشرفت، مسوولیت‌های امتدادی، و اهداف بهره‌وری باشند.

۳. بیان و ارزیابی رابط‌های تجاری جدید. کسب و کار، باید تاثیر استفاده از انسان، به‌عنوان رابط را در ارتباط با ماشین‌ها و وسایل در نظر بگیرد. این موارد تنها شامل اثرات جمع‌آوری داده یا درآمزی نیست، بلکه شامل نحوه استخراج داده، حریم خصوصی و جامعه نیز می‌شود. در مورد داده‌های زیستی و سلامت، بیشتر از سایر موارد، روی رضایت آگاهانه تاکید می‌شود. از جمله موارد قابل توجه برای افزایش امنیت دستگاه‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی می‌توان به رویکرد سطح پایین، مسوولیت فروشنده در قبال تجهیزات و راه‌اندازی ارتباطات شبکه اشاره کرد که در ادامه به اختصار به آن می‌پردازیم.

۱. رویکرد سطح پایین. برای امنیت بیشتر دستگاه‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، سازمان‌ها باید با کوچک‌ترین اجزای شروع کنند. اکثر دستگاه‌های هوش مصنوعی و اینترنت اشیا، بسیار کوچک هستند و عمدتاً کدهای آنها به زبان‌های رایج سی یا سی شارپ، نوشته می‌شود. گرچه این زبان‌ها کارآمد هستند، اما سطح امنیتی پایینی نیز دارند. یکی از بهترین نوع دفاع در مقابله با تهدیدهای امنیتی، آزمایش و تست مجدد دستگاه‌ها است. در بازار، ابزارهای بی‌شماری برای آزمایش دستگاه‌های هوش مصنوعی و اینترنت اشیا وجود دارد. علاوه بر این، مدیران فناوری اطلاعات می‌توانند از کوکی‌های پشته برای این کار استفاده کنند

۲. مسوولیت فروشنده در قبال تجهیزات. شرکت‌ها انواع

که پذیرش این شرایط، به جای یک نقطه ضعف به یک مزیت رقابتی تبدیل شود.

مولفه‌های اخلاق نرم‌افزار

اخلاق نرم‌افزار، به‌گفتمان جامعه نفوذ کرده است و بسیاری از شرکت‌ها برای سازماندهی این مورد، در تلاش هستند. تصور کنید اگر روباتیک و عاملان مجازی، قدرت زیادی را در اختیار افراد قرار دهند، اما این قدرت به شیوه‌ای در اختیار مردم قرار بگیرد که از لحاظ اجتماعی، عاطفی و شغلی به این ابزارها وابسته باشند، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

هنگامی که هوش مصنوعی در تصمیم‌گیری شرکت‌ها و تعیین نوع محصولات پیشنهادی به مشتریان، مداخله می‌کند و یاد می‌گیرد که انسان‌ها در شرایط متفاوت چه واکنشی نشان می‌دهند، چگونه کار می‌کنند و به چه طریق، به تولید محصول می‌پردازند، مسلماً روابط انسان با ماشین آلات تغییر خواهد کرد.

بهترین روش پیاده‌سازی و اجرای اینترنت اشیا و هوش مصنوعی

بهترین حالت پیاده‌سازی، زمانی است که هوش مصنوعی و اینترنت اشیا به صورت ادغام‌شده استفاده شوند. این حالت، در هر نوع شغلی، چه بزرگ و چه کوچک قابل اجرا است.

۱. ایجاد زیرساخت مرکزی و نقش‌های کلیدی برای استفاده مسوولانه از این ابزارها. آمادگی اخلاقی پیرامون هوش مصنوعی و اینترنت اشیا با پرورش اخلاق در فرهنگ شرکت شروع می‌شود. سپس خطرات و مسایل قانونی موجود در این حوزه شناسایی شده و به مردم این امکان را می‌دهد که از این ابزارها به درستی استفاده کرده و نگرانی‌های خود در خصوص کار با آنها را به شیوه‌ای شفاف نشان دهند، حتی اگر این موارد، برخلاف فشارهای شرکتی در خصوص نوع ساخت یا روش کار این دستگاه‌ها باشد.

۲. اولویت‌بندی معیارها با دقت بیشتر. این امر به‌ویژه در

موضوعات و سوژه‌هایی از «حافظه حوزه ICT کشور» کم یا اضافه خواهد شد که اطلاع‌رسانی لازم در خصوص آنها را انجام خواهیم داد. تحریریه هفته‌نامه عصر ارتباط معتقد است که این فهرست قطعاً ناقص بوده و موضوعات متعددی باید به آن اضافه شود تا به عنوان شاخص و داشبوردی در مقابل مردم و مسوولان بخش‌های متخلف کشور عمل کند. لذا از تمامی علاقه‌مندان و فعالان نیز دعوت می‌شود موارد مدنظر خود را از طریق ایمیل report@asrertebat.com یا شماره تلفن ۰۲۱۴۳۷۴۵۲۸۸ به ما اعلام کنند.

دولت‌ها و مسوولان می‌آیند و می‌روند، اما طرح‌ها، پروژه‌ها و مشکلات همواره می‌مانند. رسانه‌ها و افکار عمومی هم به علت انباشت مشکلات قبلی و زایش طرح‌ها و پروژه‌های جدید، با فراموشی مواجه بوده و هستند. ما اما تلاش کرده‌ایم تا به شکلی ثابت‌پیکر سر نوشت مسایل و طرح‌های حوزه کاری خود باشیم. به همین منظور فهرست حاضر که در آینده اصلاحات بیشتری روی آن اعمال شده و موضوعات بیشتری به آن اضافه خواهد شد، صرفاً به عنوان یک حافظه عمل خواهد کرد و هر از گاهی اقدام به باز نشر آن خواهیم کرد. در دوره این باز نشرها طبعاً

«نا تمام‌های فاوای کشور»

مهلت شش ماهه اصلاح سامانه‌های دولتی

شورای اجرائی فناوری اطلاعات در جلسه ۲۸ فروردین ۱۳۹۶ بر اساس پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات آیین‌نامه اجرائی استقرار چارچوب تعامل پذیری دولت الکترونیکی را به تصویب رساند. بر این اساس تمامی دستگاه‌های اجرائی موظف شدند حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ مصوبه نسبت به اصلاح یا تکمیل پایگاه اطلاعاتی و یا بازطراحی سامانه‌های اطلاعاتی اقدام کنند که البته همچنان بسیاری از دستگاه‌ها این کار را نکرده‌اند.

پیوست فناوری طرح‌های کلان

۱۸ فروردین ۱۳۹۶ رییس‌سندیکی صنعت مخابرات از تدوین پیوست فناوری برای طرح‌های کلان ICT دارای شریک خارجی خبر داد و اعلام کرد هدف این سند انتقال دانش فنی در قراردادهای خارجی است. این سند باید پس از تایید و تصویب توسط وزیر ارتباطات به منظور طرح در ستاد اقتصاد مقاومتی ارسال شده و به تصویب می‌رسید که البته همچنان این اتفاق نیفتاده است.

سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات

با وجود آنکه قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات سال ۸۸ تصویب شده اما تا تیرماه سال ۹۶ با وجود الزام قانون و ابلاغ آیین‌نامه آن، راه‌اندازی سامانه به تعویق افتاده بود. حال اما با وجود راه‌اندازی سامانه همچنان بسیاری از ۴۸۰ دستگاهی که باید در این سامانه عضو شوند به آن متصل نشده‌اند.

تجمیع داده‌های مدیریت بحران

مرکز کنترل هماهنگی عملیات سازمان امداد و نجات از پنج سال قبل نرم‌افزار جامع اطلاعاتی مکانی را راه‌اندازی کرده است. این نرم‌افزار به لحاظ زیرساختی ظرفیت آن را دارد که سایر ارگان‌ها نیز به آن متصل شده و ضمن اشتراک‌گذاری اطلاعات خود از خدمات آن منتفع شوند؛ اتفاقی که تاکنون همچنان محقق نشده است.

ایجاد شهر هوشمند خوارزمی

۱۶ خرداد ۱۳۹۶ یکی از اعضای هیات‌مدیره شرکت عمران شهرهای جدید از رازینی با کسره جنوبی برای امکان‌سنجی ایجاد شهر هوشمند برای شهر جدید «خوارزمی» خبر داد که قرار بود در جنوب شرقی تهران احداث شود. همچنین توسعه مشترک تحقیقات روی تکنولوژی ساختمان‌ها نیز یکی دیگر از قراردادهای امضاشده در تفاهم‌نامه با کره جنوبی بود که تا این لحظه هیچ گزارشی در خصوص دستاوردهای عملی این تفاهم‌نامه‌های امضاشده یا کارهای منتشر نشده است.

اتصال منازل به فیبر نوری

وزیر وقت ارتباطات و فناوری اطلاعات در اوایل بهمن‌ماه سال ۹۴ وعده اتصال منازل به فیبر نوری را مطرح کرد و گفت فیبررسانی به منازل و محل کار مردم از ابتدای سال ۹۵ آغاز خواهد شد. این وعده البته جزو ماموریت‌های اپراتور چهارم ایران‌نت بود که محقق نشده و حتی سرنوشت این اپراتور هم در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

سامانه‌های چکاوک ۲ و ۳

هشتم خرداد ۱۳۹۶ دبیرکل بانک مرکزی از راه‌اندازی سامانه‌های چکاوک ۲ و چکاوک ۳ خبر داد. چکاوک ۲ قرار بود موجب تجمیع آمار چک‌های درون‌بانکی با آمار چک‌های بین‌بانکی، توسط بانک مرکزی شود. ایجاد امکان واگذاری چک به مقصد حساب‌های دولتی نزدیک مرکزی از شعب‌بانکی قصل‌قلمب کشور نیز ویژگی‌های ویژه‌ای بود که قرار بود چکاوک ۳ ایجاد کند. اما همچنان نسخه‌های ۲ و ۳ چکاوک عملیاتی نشده‌اند.

فیلترینگ هوشمند

فیلترینگ هوشمند طرحی بود تا در عین حال که دسترسی به شبکه‌های اجتماعی مقذور باشد صفحات غیر اخلاقی و مغایر با موازین نظام فیلتر شود. آن طور که منابع رسمی وزارت ارتباطات گفته‌اند، برای اجرای طرح فیلترینگ هوشمند احتمالاً بیش از ۱۱۰ میلیارد تومان قرارداد میان وزارت ارتباطات و متخصصان در بحث فیلترینگ هوشمند پیش از این منعقد شده که البته اطلاع‌ای از سر نوشت و خروجی آن نیست.

Meta: شرکت مادر «اقتصاد توجه» برای تسخیر «متاورز»

عباس پورخصالیان

هلدینگ «Facebook» نام خود را چند روز پیش به «متا» تغییر داد. البته سه شبکه اجتماعی فیس بوک، اینستاگرام و واتس آپ، «متانام» و اسامی تاکنونی خود را همچنان حفظ می کنند و تنها نام شرکت مادر آنها (که آن نیز تا چند روز پیش به «فیس بوک» ملقب و مشهور بود) از این به بعد به «متا» (Meta) تبدیل می شود.

جهان بینی نوین زا کر برگ

«متا» در نظر بنیان گذارش «زا کر برگ»، در واقع مخفف «متاورز» «Metaverse» است؛ ولی خود «متاورز»، اصطلاح جعلی جدیدی است در ادبیات انگلیسی و اگر متاورز به عنوان واژه دخیل و «وامواژه» یا با معادل هایش در زبان های ملی و بومی هم جا بیفتد، فرهنگ ها و لغت نامه نویسان دیگر زبان ها مجبورند متاورز یا معادل های آن را بپذیرند و به مرور زمان قبول کنند که Metaverse علاوه بر اشاره به «فراجهان» که معنی تحت لفظی آن است، همچنین تالی، پیامد و بسط آینده فضای سایبری (Cyberspace) است. به بیان دیگر، متاورز، اطلاق برتری نسبت به «فضای مجازی» من در آوردی ما و فضای سایبری دیگران است.

تعریف متاورز

برای درک بهتر اصطلاح Metaverse نخست باید به یاد آوریم که Universe یا چه معناست؛ در کدام زبان، در چه زمانی و به چه منظور ضرب شده و چگونه در ادبیات مدرن به کار رفته و مصطلح شده است و معادل آن در زبان فارسی چیست.

«Universe» و واژه لاتین آن Universum یعنی «کل واحد» و منظور از «کل واحد» کیهان و کلیت جهان مادی قابل مشاهده از زاویه دید زمینی هاست. معادل یونانی «یونیورز» به خصوص در نزد فیثاغورثیان، Κόσμος (کازموس) به معنی «نظام کل» است (در برابر Chaos که هرج و مرج مطلق است) و معادل ایرانی آن در فرهنگ زبان پهلوی، getih و به بیان امروزی ها، «گیتی» است؛

در قرن هفدهم میلادی هنگامی که انسان مدرن به کمک علم آپتیک و دوربین توانست، فضا را بهتر مشاهده کند، Universe از لاتین به زبان های محلی و بومی اروپاییان راه یافت و به مرور زمان به کمک علم فیزیک مدرن، به معنی «کل جهان مادی قابل مشاهده به علاوه کل انرژی های چهار گانه جهان و خلأهای میان اجرام فضایی پیرامون کره خاکی» درک شد. «Metaverse» برگرفته از Universe به معنی «فراگیتی» یا «فراجهان» است و منظور از آن، مجموعه ای از همه جهان های شناخته شده توسط انسان به عنوان کل واحدی متشکل از «یونیورز قدیم و ندیم» به علاوه «سایبراسپیس قرن بیست و یکم» است.

اقتصاد توجه

نام گذاری «متا» روی شرکت مادر شبکه های اجتماعی فیس بوک، اینستاگرام و واتس آپ دلایلی دارد که یکی از آنها، اهمیت «اقتصاد توجه» یا Attention Economy در عصر ارتباطات اینترنتی و فناوری اطلاعات است تا از طریق مدیریت اقتصاد توجه، زا کر برگ و شرکا بتوانند سهمی بزرگ از متاورز را برای خود رزرو و در نهایت تسخیر کنند. برای درک «اقتصاد توجه» باید در نظر داشت که Attention Economy به نوبه خود یکی از انواع متعدد اقتصاد نوین (New Economy) به شمار می رود.

این اقتصاد، به روابط عمومی ها، مبلغان یا تبلیغاتچی ها امکان می دهد، توجه را «کالای هدف» اقدامات خود قرار دهند؛ روی توجه انسان ها به عنوان منبعی لایزال و (در روزگار ما متاسفانه) کمیاب، سرمایه گذاری کنند؛ داده ها و شاخص های جلب توجه عموم مشتریان بالقوه و بالفعل را «ارزش» بدانند و بکشند داده های مربوط به توجه مخاطبان را چنان مدیریت کنند که «توجه مثبت» به توجه منفی یا «سوء توجه» تبدیل نشود تا از طریق افزایش و بیشینه سازی توجه مثبت بتوانند رقبا را پس بزنند و سودی سرشار ببرند و به کاربران بیشتری بهره را برسانند.

توجه، منبعی لایزال است؛ زیرا قابلیت «موقعیت گرا» (situational) است که به نحای مختلف، برای همه موجودات زنده پیش می آید؛ ولی به دلایل بسیار، منبعی کمیاب نیز به شمار می آید و کمیاب تر از پیش نیز شده است زیرا تنوع رسانه ها، کثرت تبلیغات و انفجار اطلاعات در کنار پیچیده شدن کالاهای و وضعیت ها در جوامع

گذشتن نام متا، روی شرکت مادر

شبکه های اجتماعی فیس بوک و غیره باعث شد تا در فرصتی کوتاه هزاران کاربر جدید به عضویت فیس بوک، و هزاران نفر به استخدام شرکت متا درآیند و ارزش سهام فیس بوک در بازارهای بورس شرکت ها و محصولات فناوری بالا (تحت نام MVRS) رود. اما این آغاز رویکرد زا کر برگ به فراجهان موعود است.

در آینده و ارزش سهام فیس بوک در بازارهای بورس شرکت ها و محصولات فناوری بالا (تحت نام MVRS) رود. اما این آغاز رویکرد زا کر برگ به فراجهان موعود است.

امروز باعث شده اند که کنجکاوی ها همواره کم و کمتر و حواس ها در عین جلب و برانگیخته شدن، به سرعت دفع و پرت شوند. با این وجود اگر از مردم روزگار ما بپرسید نام کدام رمز ارز را از میان صدها رمز ارز متفاوتی که می شناسید به یاد دارید، پاسخ درصد بالایی از مردم، «بیت کوین» است. این یعنی، صرافان بیت کوین و «بیت کوین بازان» جهان موفق شده اند که توجه عموم مردم به بیت کوین را جلب کنند و از آن، ارزشی واقعی بسازند.

نمونه دیگر اقتصاد توجه، جویشر گوگل است. در مورد این جویشر می توان مشاهده کرد که مدیریت آن هم توانسته است از میان ده ها

جویشر رقیب، توجه میلیاردها کاربر را تنها به موتور جستجوی خود، جلب و وابسته کند و از سوی دیگر، از طریق الگوریتم های PageCount، شگردهای کنجکاو سازی و صیادی توجه مثل Halfalogue و رتبه بندی توجه کاربران نسبت به موضوعات، اقلام، انسان ها و شرکت ها، ده پیشنهاد اول خود در پاسخ به مورد جستجو را طوری دسته بندی و «هالفالوگ-وار» معرفی کند که هم کنجکاوی را برانگیزد و هم نیاز کاربران را برآورد؛ به علاوه اینکه وسیله ای برای تبلیغات باشد و از این راه، میلیاردها دلار درآمد برای خود و برای شرکت های طرف قراردادش، حاصل کند. (معرفی پدیده Halfalogue و شگردهای صیادی توجه برای کنجکاو کردن مخاطب در این یادداشت نمی گنجد و نیاز به یادداشت دیگری دارد که اختصاصا به موضوع اقتصاد توجه و شگردهای کنجکاو سازی مخاطب بپردازد ولی در اینجا به طور مختصر و مفید می توان گفت که اثر هالفالوگ، نصفه نیمه رها کردن فرایند دیالوگ به منظور حریص کردن مخاطب برای شنیدن و درک بقیه ماجرا است و این همان کاری است که گوگل در قبال هر پاسخ اولیه اش به پرسش کاربر، اعمال می کند).

البته برای افزایش توجه مخاطب، شگردهای دیگری نیز مطرح هستند که یک نمونه آن، انتخاب نمایی غریب، اما مناسب و به یادماندنی برای معرفی یک فرآورده است، اقدامی که موجب بیشینه سازی توجه و افزایش بهره اقتصاد توجه می شود.

تسخیر آینده متاورز

گذشتن نام متا، روی شرکت مادر شبکه های اجتماعی فیس بوک و غیره باعث شد تا در فرصتی کوتاه هزاران کاربر جدید به عضویت فیس بوک، و هزاران نفر به استخدام شرکت متا درآیند و ارزش سهام فیس بوک در بازارهای بورس شرکت ها و محصولات فناوری بالا (تحت نام MVRS) رود. اما این آغاز رویکرد زا کر برگ به فراجهان موعود است.

زا کر برگ با برنامه هایی که برای توسعه متاورز و محتوا و خدمات شرکت متا دارد، می خواهد مدیریت اطلاعات متاورز را در دست گیرد، توجه میلیاردها کاربر را به عنوان کالای ذی قیمت و کمیاب بسیج و قبضه کند و امپراتوری خود را آنقدر بسط دهد که هیچ کسی به این زودی ها به فکر و خیال رقابت با او و شرکتش نیفتد.

دلیل دیگر زا کر برگ برای اعلام متا این بوده است که تا چندی پیش هر گزارش و هر خبر سوء در خصوص جاسوسی از کاربران و فروش داده های حریم خصوصی ایشان به شرکت هایی با نیت غیردموکراتیک یا حتی ضد انسانی، نه تنها زا کر برگ را دچار درد سر و پیگرد قانونی می کرد بلکه ریزش اعضای شبکه های اجتماعی مربوط و افت ارزش سهام فیس بوک را در پی داشت. حالا با جداسازی فیس بوک و دیگر رسانه های اجتماعی تحت مدیریتش از شرکت مادر متا، خیالش راحت است که از این پس، وجهه و ارزش سهامش به این سادگی ها آسیب نخواهد دید؛ وانگهی حکمرانی و سلطه اش بر متاورز تضمین خواهد شد.

«شورای عالی فضای مجازی» یا «شورای عالی فراجهان»؟ این پرسشی چالش برانگیز بوده و دیر با زود برای ما، نیز مطرح است.

زباله های الکترونیکی

سال ۱۳۸۹ مصوبه ای قانونی تکلیف زباله های الکترونیکی را در کشور مشخص کرد. این وجود این مسوولیت همیشه پاسکاری شده است. پس از آن، هجدهم اسفندماه ۱۳۹۴ وزارت ارتباطات با سازمان محیط زیست یک تفاهم نامه در خصوص این زباله ها به امضا رساندند که البته همان طور که قابل پیش بینی بود این تفاهم نامه نیز تکلیف زباله های الکترونیکی در کشور را مشخص نکرد.

ماهواره های ایرانی

از ۱۵ اسفند ۱۳۸۴ که اولین تلاش ها برای ساخت ماهواره داخلی صورت گرفت تا کنون ۹ ماهواره ساخته شده که علی رغم صرف هزینه های میلیون دلاری، وضعیت هر یک نامعلوم تر از دیگری است. در آخرین مورد رییس سازمان فضای اعلام کرده، طبق بررسی های کارشناسانه در مورد ماهواره مصباح به این نتیجه رسیده ایم که هزینه های پرتاب این ماهواره بسیار بالاست و ارزش ندارد که آن را به فضا بفرستیم.

۱۰ برابر کردن محتوای الکترونیکی

پروژه ۱۰ برابر کردن تولید محتوای داخلی با رویکرد کسب و کار دیجیتال در سال ۱۳۹۵ به تأیید ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی رسید. در این مقطع حدود ۴۰ میلیارد تومان به این پروژه اختصاص یافت و قرار شد با توسعه محتوا تأثیر قابل توجهی بر حوزه های علمی، پژوهشی و اقتصادی کشور گذاشته شود. آخرین خبر از این طرح اما این است که ظاهر اجرای آن به طور کلی از اولویت های پروژه اقتصاد مقاومتی خارج شده است.

ارز دیجیتال داخلی

چهارم اسفند ۱۳۹۶ بود که وزیر ارتباطات در توییتی وعده ایجاد ارز دیجیتال داخلی توسط پست بانک را مطرح کرد. چهارم، هشتم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ این بار از آماده سازی مدل آزمایشی ارز دیجیتال ایرانی خبر داد. با این وجود تا این لحظه همچنان خبری از سرنوشت، کارکرد و خروجی ارز دیجیتال ملی نیست.

لوايح پنج گانه حقوق فناوری اطلاعات

پنجم اسفند ماه ۱۳۹۶ پنج لایحه مرتبط با نظام حقوق فناوری اطلاعات و ارتباطات برای آرایه به هیات دولت رونمایی شد. حمایت از اطلاعات و حریم خصوصی افراد در فضای مجازی، مسوولیت آرایه دهندگان خدمات حوزه فناوری اطلاعات، شناسه های الکترونیکی، حکمرانی الکترونیکی و تراکنش های الکترونیکی از جمله این پنج لایحه بودند که قرار بود در مجلس مصوب و به قانون تبدیل شوند که البته همچنان خبری از سرنوشت آن نیست.

الزام دولتی ها به نصب پادویش

هجدهم بهمن ماه سال ۱۳۹۶ وزیر ارتباطات ابلاغ استفاده از آنتی ویروس پادویش در دستگاه های دولتی را به عنوان یک دستور حاکمیتی اعلام کرد. اگر چه از همان زمان تاکنون انتقادات متعددی به مخاطرات استفاده انحصاری از تنها یک آنتی ویروس مطرح شد لیکن همچنان گزارش از میزان پیشرفت و اجرای این دستور حاکمیتی از سوی دستگاه های دولتی نیست.

سند مراقبت از کودکان در فضای مجازی

دوم آبان ماه سال ۱۳۹۶ وزیر ارتباطات از رونمایی سند مراقبت از کودکان در فضای مجازی در روز ۱۳ آبان و همزمان با روز دانش آموز خبر داد. با این وجود تاکنون خبری در خصوص رونمایی این سند منتشر نشده است. تولید محتوای متناسب با کودک و نوجوان در این فضا نیز در این سند پیش بینی شده بود که از میزان پیشرفت آن اطلاعی در دست نیست.

طرح تکاپو

از دی ماه سال ۱۳۹۳ با مصوبه شورای عالی اشتغال برای توسعه اشتغال مبنی بر «مزیت های استانی» با عنوان «توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار» یا «تکاپو» در دستور کار قرار گرفت و آنگونه که مجربان طرح می گفتند بهمن ماه ۹۴ در کار گروه شورای برنامه ریزی استان تصویب و از سال ۹۵ وارد فاز اجرایی شد. با این وجود تاکنون نتیجه مشخصی از میزان اشتغال به وجود آمده از جمله ایجاد ۱۳۰ هزار شغل در بخش ICT نیست.

برنامه دفاع سایبری

رییس مجلس شورای اسلامی در ۲۸ اسفند ماه ۱۳۹۵، قانون برنامه ششم توسعه کل کشور را که توسط شورای نگهبان تأیید نهایی شده بود، به منظور اجرا به رییس جمهور ابلاغ کرد. در قانون برنامه ششم توسعه کشور، برنامه دفاع سایبری مناسبی برای افزایش چتر امنیت سایبری پیش بینی شده بود که البته تا این لحظه هیچ آماری از پیشرفت آن منتشر نشده است.

طرح GNAF

در ۲۱ تیر ماه ۱۳۹۴ محمود واعظی وزیر وقت ارتباطات مصوبه مربوط به «نظام ملی آدرس گذاری کشور» (GNAF) را برای اجرا به تمام دستگاه های اجرایی کشور ابلاغ کرد. در این نظام امکان بررسی و صحت سنجی آدرس به همراه موقعیت جغرافیایی مقدر است و همین امر می تواند باعث بالا رفتن ضریب ایمنی سایت های دولتی شود که پیشرفت دقیق و نتیجه این طرح که اجرای آن به عهده شرکت پست بود، مشخص نیست.

لوايح قمار و شرط بندی

۲۳ تیرماه ۱۳۹۷ یک عضو کمیسیون صادق مجرمانه اعلام کرد که وزارت ارتباطات، وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و پلیس نیروی انتظامی با هماهنگی یکدیگر لوایحی را به منظور مبارزه با سایت های قمار و شرط بندی به دولت ارائه کرده اند و انتظار می رود در آینده ای نزدیک در صورت تصویب لوایح مذکور، تبدیل به قانون شوند. این لوایح نیز در زمره ناتمام های حوزه فلو اقرار دارند.

پروانه اپراتور ماهواره ای

مطالعات اولیه نیازسنجی امکان سنجی اپراتور ماهواره مخابراتی بومی از سال ۱۳۹۴ توسط سازمان فضایی ایران آغاز شد و چارچوب کلی آن در گولانوری به تصویب رسید. سیزدهم تیرماه ۱۳۹۷ اما مدیر کل سازمان فضایی ایران پس از گذشت سه سال اعلام کرد که بررسی و صدور مجوز پروانه تدوین شده برای فعالیت اپراتور ماهواره مخابراتی در کشور، در دستور کار کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات قرار داد.

نظام جامع مالیاتی

حکم مربوط به اجرای طرح نظام جامع مالیاتی به ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه و تحت عنوان محدود تر طرح جامع مالیاتی باز می گردد. به همین منظور در سال ۱۳۸۳ اعلام شد که شرکت دیلویت کانادا برای برنامه ریزی و تدوین نقشه راه این طرح دعوت به همکاری شده و در برنامه اجرایی طرح جامع مالیاتی ۲۷ پروژه در پنج محور سازماندهی شده بود که این طرح هنوز به سرانجام کامل نرسیده است.

خروج زیر ساخت از مکالمات بین الملل

پنجم خردادماه سال ۱۳۹۷ مدیر عامل شرکت ارتباطات زیرساخت از کاهش نرخ مکالمات بین الملل از طریق دوصفر، در صورت آزادسازی آرایه این خدمات در کشور خبر داد. بر این اساس به جای آنکه شرکت زیرساخت به صورت مستقیم با اپراتورهای بین الملل قرارداد ببندد، فرارست اپراتورهای داخلی با طرف خارجی قرارداد بسته و شرکت زیرساخت تنها بابت تحویل ترافیک را عهده دار باشد.

ایمن سازی علاءالدین

۲۸ اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ معاون پیشگیری سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی تهران با اشاره به ضرورت ایمن سازی اماکن نایمن پایتخت، گفت: از ضرورت ایمن سازی ما می خواهیم که فشار بیشتری بیابند تا ساختمان علاءالدین ایمن سازی اش نهایی شود. با وجود آنکه پایتخت تجربه حادثه تلخ پلاسکو را پشت سر گذاشته اما به نظر می رسد هشدارها درباره علاءالدین جدی گرفته نشده و این موضوع نیز همچنان بلا تکلیف بماند.

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران و کارشناسان فناوری عنوان شد

جیتکس، از نمایشگاه فناوری تا بازار جذب نخبگان ایران و جهان

نمایشگاه جیتکس را بر خی کامل ترین رویداد فناوری در جهان می‌دانند زیرا مبتکران بین‌المللی را در زمینه هوش مصنوعی، فنسوری 5G، ابر، بیگ‌دیتا، امنیت سایبری، بلاک‌چین، محاسبات کوانتومی و فین تک (Fintech) گردهم می‌آورد. امسال بیش از ۴ هزار شرکت کننده از بیش از ۱۴۰ کشور جهان در جیتکس ۲۰۲۱ حضور داشتند که بر موضوعاتی همچون کاربرد هوش مصنوعی برای شهرهای دیجیتال، آموزش دیجیتال، سلامت، انرژی، اقتصاد داده، امنیت سایبری، استارت‌آپ‌ها، فین تک و بلاک‌چین تمرکز دارند. در این رویداد بزرگ خاور میانه، نام‌های بزرگی همچون مایکروسافت، اینتل، کمپانی Dell، HP، اوراکل، توشیبا، اریکسون، سیسکو، آمازون و Thales دیده می‌شوند که هر یک برترین محصولات خود را در زمینه فناوری‌های نوین به نمایش گذاشتند. حضور همین نام‌ها سبب شد با وجود شیوع کرونا، ۱۴۵ هزار بازدیدکننده راهی این نمایشگاه شوند. نمایشگاه امسال شامل شش بخش جیتکس جهانی، همه چیز با هوش مصنوعی، ستاره‌های آینده جیتکس، اجلاس بلاک‌چین آینده، اجلاس چشم‌اندازهای جهانی جیتکس و فین تک و بازارپایی بود که در آن، کنفرانس‌ها و ورکشاپ‌های متعددی برگزار شد. از این‌رو، در هفته و پنجمین میزگرد آنلاین از سلسله نشست‌های تخصصی اقتصاد دیجیتال که با موضوع «جیتکس ۲۰۲۱ و بررسی فاصله فناوری‌ها ایران با کشورهای همسایه» با حضور محمدعلی گوگانی مدیرعامل شرکت آونیس، محمدرضا نظری معاون توسعه کسب و کار هلدینگ فناوری نگاه و محمد طهرانی، مدیر توسعه کسب و کار شرکت ققنوس برگزار شد. با توجه به بازدید حضوری میهمانان میزگرد از این نمایشگاه، آخرین فناوری‌های ارائه‌شده در نمایشگاه جیتکس و نیز دلایل افزایش فاصله فناوری‌ها ایران با کشورهای همسایه، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. محصل این گفت‌وگو، پیش‌روی شملست

در نمایشگاه جیتکس، تمرکز بر کاربرد هوش مصنوعی برای شهرهای دیجیتال، آموزش دیجیتال، سلامت، انرژی، اقتصاد داده، امنیت سایبری، استارت‌آپ‌ها، فین تک و بلاک‌چین بود. با توجه به بازدید شما از این نمایشگاه، بفرمایید چه اتفاقاتی رخ داد؟ از کدام غرفه‌ها دیدن کرده و کدام موضوعات را دنبال کردید؟

گوگانی: همه مفاهیمی که اشاره کردید، در نمایشگاه وجود داشت اما جیتکس با یک تفاوت ماهوی و بارورکرد خاصی که از ترند دنیا بی‌رومی می‌کند، تغییر ماهیت داد. اگر سال‌های قبل از جیتکس بازدید کرده باشید، مشاهده کرده‌اید که حداقل نصف غرفه‌ها به سخت‌افزار تعلق داشت. این موضوع، امسال به شدت کم‌رنگ بود. در مقابل، مثلاً شرکت Dell، بحث کلود را برجسته کرده بود در حالی که ما در ایران، این شرکت را به عنوان تامین کننده سخت‌افزار می‌شناسیم. رویکرد متفاوت شرکت‌ها در ارتباط با مفاهیم جدید که ما نیز در ایران با آن بیگانه نیستیم، در کشورهای دیگر در حال اجراست. نکته مهم در غرفه امسال این بود که شرکت‌های بزرگ عمدتاً خودشان حضور نداشتند بلکه از طریق پارتنرهای خود شرکت کرده بودند. در سال‌های قبل، تقریباً نیمی از غرفه‌ها را کارهای مربوط به محصولات خود این شرکت و عرضه آنها بود و نصف دیگر پارتنرهای این شرکت بودند؛ مایکروسافت هم همین‌طور. به نظر می‌آید شرکت‌های ایرانی نمایشگاه امسال، مایه‌نگذاشته بودند و نمایشگاه‌هافت ماهوی داشت با این حال، اگر نگاه اجمالی به موضوع داشته باشیم، بحث هوش مصنوعی برجسته بود. در کنار هوش مصنوعی، بحث رباتیک مطرح بود؛ یعنی غرفه‌هایی وجود داشتند که به صورت جدید در قالب صنایع روبات وارد شدند. اپلیکیشن‌ها، راهکارها و کاربرد روبات در تمامی ابعاد از جمله در صنایع بانکی و سایر صنایع وجود داشت. نمی‌دانم فیلم آقای شیخ کویت را دیدید یا خیر. ایشان با محافظ روبات آمده بود بنابراین این موضوع روبات در کنار هوش مصنوعی، مهم بود که در سال‌های آتی، حرف زیادی برای گفتن خواهد داشت. همچنین فناوری نسل پنجم (5G) به شدت جای خود را باز می‌کند زیرا فعالان این حوزه از حمایت دولت امارات برخوردارند. ضمناً یک سالن در اختیار ارتباطات و موبایل بود که به نظر می‌رسد برنامه‌های جدی برای سال‌های آینده دارند. در مجموع افق کیفی، نسبت به سنوات قبل دیدم و برندهای مشهور IT، تا اندازه‌ای نمایشگاه را جدی نگرفته بودند. از طریق پارتنرهای خود شرکت کرده بودند. آنچه نظر بنده را جلب کرد، بحث کلود، هوش مصنوعی و روبات بود و ما نیز باید توجه جدی به این موضوعات داشته باشیم.

البته وسعت نمایشگاه زیاد است و بر خی دوستان نیز ممکن است از ابتدای نمایشگاه در آن حضور نداشتند و تنها یکی دوروز از آن بازدید کردند. از این رو دوستان شنونده در گروه، چنانچه حضور از جیتکس بازدید کردند و تجربیاتی در این حوزه دارند، در خدمت‌شان هستیم. جناب دکتر نظری! جنابعالی هم تجربیات خودتان را از نمایشگاه جیتکس بفرمایید

نظری: یک فعال صنعت IT، برای به‌روز نگه‌داشتن خود و کشف ترندها، جایگاه خود و شرکت‌ها، باید در این مجامع جهانی شرکت کند. بنده نیز سال‌های سال چه در دوره پیش از کرونا و چه در همین دوره، نمایشگاه‌های مختلف، به‌خصوص سبیت و جیتکس را هر سال دنبال می‌کردم و بر خی نمایشگاه‌هایی که در چین و کشورهای آسیای جنوب شرقی هم برگزار می‌شد، حضور پیدا می‌کردم. جیتکس امسال را می‌توان به دو گونه ارزیابی کرد؛ اگر نسبت به جیتکس‌های پیشین، بررسی کنیم، نمره آن مقداری پایین خواهد آمد. اگر بیوست شرایط کرونایی و موضوعات مترتب بر این پاندیمی جهانی را به آن اضافه کنیم، کمی بیش از نمره قبولی می‌گیرد چون در این شرایط، فضای مان و مکان، به‌خصوص هم‌زمانی آن با نمایشگاه اسکسپو، مخاطب خوبی را جذب کرد. یک نمایشگاه، زمانی قابل بررسی است که فعالیت‌های آن را به سه بخش پیش‌نمایشگاهی،

محمدعلی گوگانی

محمد طهرانی

حین نمایشگاهی و پس‌نمایشگاهی تقسیم کنیم. پیش‌نمایشگاهی، سیستم‌ها و سامانه‌های اطلاع‌رسانی و دعوت‌نامه‌ها، چگونگی دعوت از شرکت‌ها، چیدمان آنها طراحی می‌شود. تک‌تک‌ها، سخنرانی‌ها، کنفرانس‌ها، گانمایی فرصت‌های گفت و شنید بین شرکت‌ها و مراجعه کنندگان، شیوه‌های اطلاع‌رسانی، پذیرش و دیتا مینینگ‌هایی است که در آنجا اتفاق می‌افتد. این‌ها یک طرف قضیه است که با دوره‌های قبل چندان تفاوتی نداشت. یعنی همان گستره فعالیت‌ها وجود داشت. وقتی به اجرا می‌رسیم، ایام جیتکس فرار سبیده، غرفه‌ها چیده شده، تقسیم‌بندی‌ها و تم‌ها در آمده و سالن‌ها اختصاص پیدا کرده است. آن زمان، ترکیبی از خوب و بد و متوسط شکل می‌گیرد. مثلاً تم کلود و هوش مصنوعی، بسیار قوی بود. شرکت‌های امنیتی خوب با solution‌های مناسب مشاهده کردم اما مباحثی که خود دنبال می‌کردم مانند نوپانک، خیلی ضعیف بود. امسال با تم نوپانک، چندین شرکت را پیگیری کردم و آنچه به عنوان total solution در توسعه نوپانک به دنبال آن بودم، به خوبی پیدا نکردم. تنها یکی دو شرکت با تجارب مختصر حضور داشتند. این امر، نشان داد نوپانک در دنیا هم هنوز جای کار دارد و در کشور ما نیز فعالیت‌های مربوط به آن شروع شده است. تم حضور همه ما، حضور به عنوان فعال بانکداری بود. نمایشگاه در بخش سخت‌افزار ضعیف بود یا تمایل نداشتند یا جزو برنامه‌های شان نبود یا ترجیح داده بودند پارتنرهای محلی را بیاورند. به بخش بیژمچینگ مربوط به حوزه لوازم جانبی نیز بازار مابانه نگاه کرده بودند. بنده این‌طور حس کردم که ظاهر مجریان برگزاری جیتکس، به خاطر مسایل کرونا، به درخواست کنندگان نگاه نمی‌کنند، محدودیتی در پذیرش نداشتند و سعی کردند نمایشگاه را بزرگ نشان دهند. البته به نیت که بگوئیم در شرایط کرونایی، زنده هستیم و گردهم می‌آئیم اما با از تقای کمیت، کیفیت دچار اختلال می‌شود. به همین خاطر در یکی دو سالن، شرکت‌های بسیار ضعیف مانند تامین کنندگان تجهیزات جانبی دست دوم و دست سوم مشاهده کردم و فکر می‌کنم اگر بر گزار کنندگان جیتکس مراقب نباشند، برندان آسیب می‌بینند. البته این‌طور هم نبود که بگوئیم افت کیفیت زیادی پیدا کرده و شرکت‌های بزرگ حضور نداشتند یا آن را جدی نگرفتند. آنچه برای بنده جالب بود، این است که نمی‌توان به کشورهای حوزه خلیج فارس به چشم تماشاچی نگاه کرد. سال‌های قبل، غرفه‌های آنها به حالت روکش دار با فیک بود و چند کارمند عرب، با غرفه آراسته وجود داشتند و چیز خارق‌العاده‌ای برای عرضه نداشتند و در پشت برندهای جهانی یا حامیان فناوری‌ها، خودنمایی می‌کردند اما امسال چند شرکت حضور داشتند که فقط پوسته نبودند بلکه به دلیل سرمایه‌گذاری که کشورهای آنها انجام دادند، ایجاد زیست‌بوم، تاسیس پارک‌های علم و فناوری و حمایت از فین تک، حرفی برای گفتن داشتند و نمی‌توان به آنها تنها زد که صرفاً نفت می‌فرشند و IT و سخت‌افزار دارند. زیرا بر این لایه‌ها، دانش، تجربه و تمرین نهفته است. این‌ها طر‌ح‌های بسیاری برای جذب نخبگان کشورهای همسایه دارند و از منظر تقویت نیروی انسانی که رکن اصلی توسعه صنعت فناوری اطلاعات است، به خوبی کار می‌کنند. طی چند مذاکره در باره بیژمچینگ، توسعه همکاری به این سمت پیش رفت که آیا می‌توانید در کشور ما کار کنید؟ چقدر پرسنال دارید؟ گلندوز می‌دهیم و مواردی نظیر آن. این هانشان می‌دهد این کشورها به دنبال تامین نیروی انسانی از بازار فاوا هستند. اگر نام آن را تم‌نهفته بگذاریم، باید عرض کنم بازار جذب نیروی انسانی تخبه بسیار داغ بود. البته این موضوع را نه به‌طور رسمی اعلام می‌کنند و نه برای آن غرفه‌ها داشتند اما کل جیتکس، یک غرفه‌ناوشته جذب نخبگان بود. این گونه به نظر می‌رسد که دستاوردهای چندین مهم نیست بلکه چه کسی هست و چه کسانی را دارد، مهم است. فرار مغزها دیگر قدیمی و به یک الگوی بین‌المللی، به صورت شفاف تبدیل شده و اگر کشورها در باره آن فکری نکنند مصیبت آنها بیشتر می‌شود. برای توسعه صنعت فلان‌نیروی انسانی فریخته مهم است و ضرب دسترسی باقی چیزها، چندان پیچیده نیست. الان برای کشورهایی شبیه ما، ضرب دسترسی به سخت‌افزار، نرم‌افزار، هوش مصنوعی، کلود و غیره چندان فاصله وجود ندارد. حرف اول را نیروی انسانی می‌زند. ما نیروی انسانی چه می‌کنیم؟ کجا آن را تربیت می‌کنیم؟ چگونه آن را نگهداری می‌کنیم؟ چه اکوسیستمی درست کردیم که نیروی انسانی بتواند در آن رشد کند؟ تبلور اقدامات نیروی انسانی در نقش مدیر، کارمند، توسعه‌دهنده و غیره است که یک استارت‌آپ، شرکت فین تکی خوب درست می‌کند و در زیست‌بوم رشد می‌کند و سپس دستاوردها قابل عرضه می‌شود و نمایشگاهی مانند جیتکس پدید می‌آید. سخت‌افزارها، انسان را توسعه نمی‌دهند بلکه انسان‌ها هستند که سخت‌افزارها را توسعه می‌دهند. نرم‌افزارها و هوش مصنوعی نیستند که ما را تربیت می‌کنند بلکه

جناب تهرانی! شما در جیتکس، علاوه بر حضور از طرف شرکت ققنوس، غرفه‌دار هم بوده‌اید. لطفاً تجربیات و بازخوردهای خود را در هر دو بخش، هم به عنوان بازدیدکننده و هم غرفه‌دار، نسبت به موضوعاتی که در نمایشگاه‌ها رایج کرده‌اید، بفرمایید.

تهرانی: شاید به واسطه اینکه در سال Future stars غرفه داشتیم، تمرکز اصلی ما روی همین سالن بود و چند روز فقط در همین سالن با تیم‌ها صحبت می‌کردم و پاس‌سخوگی مراجعات بودم و فقط روز آخر، فرصت کردم از فضای عمومی نمایشگاه بازدید کنم. در این بخش نمایشگاه، حدود ۷۵۰ تیم استارت‌آپی از کشورهای مختلف شرکت کرده بودند. بنده هم فرمایشات آقای دکتر نظری را مبنی بر اینکه همه در جیتکس به دنبال جذب نیروی انسانی بودند، در فضای این سالن مشاهده کردم. شرکت‌های سرمایه‌گذاری VC و ها پارتنرهایی که برای کار کردن با استارت‌آپ‌ها مراجعه می‌کردند، کاملاً مشهود بود. چک‌سایز هر کدام از VC ها از کل سرمایه VC های ما بزرگ تر بود و قابل قیاس نبود. آنچه ممکن است در اند A و B، به استارت‌آپ‌های ما داده شود، آنها را seat در اختیار استارت‌آپ‌ها قرار می‌دادند. درباره اینکه جناب نظری گفتند در نمایشگاه جذب

محمد رضا نظری

نیروی انسانی می‌کردند اما به‌طور رسمی غرفه نداشتند، باید عرض کنم اتفاقاً به‌طور رسمی غرفه داشتند. دو منطقه آزاد امارات شامل DMCC و DIFC غرفه داشتند و تیم‌ها را به حضور در کشور امارات ترغیب می‌کردند. تقریباً هر استارت‌آپی که از ایران حضور داشت، از وی دعوت کردند به این مناطق آزاد بیاید و اعلام کردند فرصت‌های بی‌شماری در اختیار آنها قرار می‌دهند. شاید در فضای استارت‌آپی خودمان، تجربه جهانی شدن را کمتر داشته باشیم و وقتی قرار است استارت‌آپ‌ها را طراحی کنیم، بلد نیستیم به بازار جهانی فکر کنیم و به همین بازار محدود ایران و ورگولانورهای کوتاه‌مدت کشور فکر می‌کنیم. مثلاً اینکه با بانک مرکزی، وزارت اقتصاد یا سازمان بورس مذاکره کنیم تا فلان امتیاز را دریافت کنیم. توصیه بنده این است اگر استارت‌آپ را در مقیاس جهانی، بزرگ کنیم و سپس به ایران بیاوریم، بهتر است تا اینکه وقت‌مان را در فضای بسته داخل کشور تلف کنیم. در این نمایشگاه، تیم‌های مختلف از همه کشورهای حاضر داشتند و هر کشور، زون خود را مشخص کرده بود و بر خی کشورها فراتر از سالن ما، پلویون اختصاصی هم داشتند. تیم ایران، در این نمایشگاه غریبه بود و استارت‌آپ‌هایی که حضور داشتند، حتی یک پرچم ایران هم بالای سرشان نداشتند. مسابقه سوپر نوآ هم در سالن ما برگزار شد. این مسابقه، به فضا رونق می‌داد و تیم‌ها را ترغیب می‌کرد که حضور پررنگ‌تری داشته باشند و با انرژی بیشتری در این فضای شرکت کنند. در این مسابقات که مرحله مقدماتی آن برگزار شد، از ۷۵۰ تیم، ۳۹ تیم به مرحله نیمه‌نهایی راه پیدا کردند که هفت تیم ایرانی در این مرحله حضور داشتند. یکی از تیم‌های ایرانی به مرحله فینال راه پیدا کرد اما متأسفانه در این مرحله، موفق به کسب جایزه نشدند. همچنین فضای پر جنب و جوش و پرهیجان تعدادی پونت‌هایی که در طول روز برگزار می‌شد، بیشتر از خود نمایشگاه بود. پنج شش فضای آرایه درست کرده بودند که در سه فضای آرایه، استارت‌آپ‌ها، به‌طور مداوم برای سرمایه‌گذاران پیچ می‌کردند و بحث پیچ تک استارت‌آپ‌ها با سرمایه‌گذاران برگزار می‌شد. در سه فضای آرایه دیگر، نشست‌های مختلفی از طرف شرکت‌ها و بانک‌های بزرگ برگزار می‌شد. مثلاً CMO دوپچه بانک تقریباً هر روز در یکی دو نشست حضور داشت. در یکی از نشست‌ها CMO آیوتا به عنوان یکی از شبکه‌های بزرگ بلاک‌چین و در نشست دیگر، مدیرعامل بانینس حضور داشت. در مجموع برای فضای نوآوری و استارت‌آپی، بر جنب و جوش بود. نکته دیگر، حضور پررنگ استارت‌آپ‌های حوزه بلاک‌چین و هوش مصنوعی بود. البته شاید چون علاقه بنده به این دو حوزه، بیشتر است، بیشتر به چشم آمده است. به جرات باید عرض کنم استارت‌آپ‌های ایرانی حاضر در نمایشگاه، نسبت به استارت‌آپ‌های سایر کشورها، حرف زیادی برای گفتن داشتند. مهم‌ترین نقطه ضعف ما این بود که چندان به فضای جهانی شدن فکر نکرده بودیم و به واسطه محصور بودن در فضای بازار داخل کشور طی چند سال گذشته حضور در بازارهای جهانی، از جمله مشکلات ما بود. این نمایشگاه‌ها به ما کمک می‌کند خودمان را آماده کرده، کسب تجربه کنیم، ذهن‌مان باز شود تا قدر خود را بیشتر بدانیم، اعتماد به نفس‌مان بالا برود و مرگ و زندگی را به تصمیم گولانورهای داخل ایران وابسته نکنیم و در دریای بزرگ‌تری شنا کنیم. در این خصوص، موسسه DIFC در زون منطقه آزاد خود، ۴۰ سال تضمین عدم دریافت مالیات برای شرکت‌های نوآر فعال در این حوزه داده است یا با یکی از بانک‌های سوییسی صحبت کرده تا برای شرکت‌های حاضر در آن منطقه، افتتاح حساب انجام دهد تا آن شرکت‌ها، دغدغه قوانین مالی امارات را نداشته باشند و دادگاه مستقل، قوانین مستقل با فضای بین‌المللی برای کسب و کارهای جدید ایجاد کرده است. این موضوع را با سندباکس در ایران مقایسه کنید که یک سال است وقت خودمان را با وعده‌های شورای عالی فضای مجازی و وزارت اقتصاد تلف می‌کنیم. یک استارت‌آپ هم از این سندباکس بیرون نیامده است. این موضوع را با امارات مقایسه کنید که سندباکسی درست کرده‌اند که فین تک‌ها در فضای این کشور وارد شوند و کار کنند. این موارد، از یک زاویه به عنوان غم و غصه و از زاویه دیگر به عنوان روزنه امید است و به جوانان فرصت می‌دهد تا در این حوزه، سرمایه خود را رشد دهند و استارت‌آپ‌های خود را به سوددهی برسانند و وارد بازار بین‌المللی شوند.

آقای بابک حق طلب، قائم‌مقام مدیرعامل شرکت سرورایانه که در میزگرد هفته گذشته، از دوی در خدمت‌شان بودیم، روی خط هستند. با توجه به بازدید از نمایشگاه جیتکس، لطفاً جنابعالی نیز تجربیات و بازخوردهای خود را از نمایشگاه ذکر بفرمایید. همچنین از میهمانان میزگرد تقاضا دارم بیشتر به صورت موردی و مصداقی، فناوری‌هایی را که در این نمایشگاه ملاحظه کرده‌اند، توضیح دهند.

و بخش دیگر توسط سرمایه‌گذاران خارجی است. با شرکت‌های صاحب تکنولوژی بزرگی هم صحبت و موافقت آنها را هم اخذ کرده‌ود در حال طراحی پلن برای رقابت جدی با جیتکس هستند که احتمالاً در سال‌های آینده، از آن بیشتر خواهیم شنید. این سرمایه‌گذاری، به دلیل جذابیت آن است. بسیاری از حرف‌های آتی را تکنولوژی می‌زند. نکته دیگر، باور به این تکنولوژی است. ممکن است تکنولوژی را بدانیم اما باور نداشته باشیم. اکسیو همزمان با نمایشگاه جیتکس در امارات، افتتاح و برگزار شد و تا شش ماه ادامه دارد. تفاوت ایدئولوژی یک و تکنولوژی یک با آنها، کاملاً قابل مشاهده است. دکتر نظری اشاره درستی کردند که ما تربیت نیروی انسانی برای این قضایا را نداریم. در امارات، نسلی در حال تربیت است که خدمت، ارائه دهنده بدون اینکه هیچ حاشیه‌ای داشته باشد. این تفاوت‌ها را کاملاً در اکسیو می‌بینید. وقتی کسی اکسیو را می‌بیند، تفاوت ما را نه فقط با کشورهای پیشرفته بلکه با کشورهای اطراف خودمان احساس می‌کند. از دید این استند و تجربه ما تا محصولات ارائه شده و نوع خدمت به بازدید کنندگان، کاملاً بی‌انگیزه تفکر ایدئولوژیکی و تکنولوژیکی ما بود. بیشترین استفاده کننده جیتکس، چه کسانی هستند؟ آیا کشور امارات و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس، برای استفاده از این تکنولوژی‌ها محدودیت دارند؟ خیر. بازار عمده جیتکس قبلاً ایران بوده و بزرگ‌ترین استفاده کننده از امکاناتی بوده که در جیتکس به نمایش گذاشته شده است. به نظر، به دلیل مشکلات مختلف از جمله مشکلات زیرساختی، ساختاری، تفکر و مسایل حاشیه‌ای در زمینه سیاست‌های داخلی و خارجی و نوع رفتار مادر دنیا، عملاً چنین چیزی در ایران اتفاق نمی‌افتد. اگر هم نمایشگاهی راه اندازی شود، با شرکت‌های دست چنم که صاحب تکنولوژی نیستند و قادر به حل مشکلات نخواهند بود، مواجه خواهیم بود و قبلاً هم آن را تجربه کرده‌ایم. بحث تحریم هم جدی است و بهتر است تا زمانی که این مباحث بنیادین را حل نکرده‌ایم، به فکر این مسایل نباشیم. در نمایشگاه جیتکس با توجه به پلن آن بسیار محسوس بود که ده‌ها هزار نفر جذب نیروی IT دارند. این موضوع، معضل مملکت ما برای آینده است زیرا تقریباً عمده کشوری که برای این IT پلن، تامین نیروی انسانی خواهد کرد، از ایران خواهد بود. تبعات این امر، دو گونه است: اول تبعات داخلی و دوم تبعات آتی. تبعات داخلی، متوجه شرکت‌هایی خواهد شد که نیروهای آنها جدامی شوند و مشکلاتی برای آنها ایجاد می‌شود. تبعات آتی این است که باید برای تربیت این افراد هزینه کنیم و در آینده، دچار مشکل خواهیم شد. ما باید به این موضوع، جدی نگاه کنیم اما چنین باوری در رهبری کلان جامعه وجود ندارد. بنابراین بهتر است فراموش کنیم که اصلاح جیتکس در ایران راه اندازی شود.

ادامه این مین گزرد را در سایت هفته نامه عصر از تباط به نشانی asreertebat.com بخوانید.

رویداد در نمایشگاه برگزار شده و وزنه آن سنگین بود. حدود ۴۵۰ مدیر برتر، ۷۰۰ استارت آپ و ۴ هزار و ۸۰۰ شرکت از ۱۰۰ کشور جهان، در نمایشگاه امسال حضور داشتند. وبسایت نمایشگاه، همچنین درباره سرمایه‌گذاری حوزه فناوری خاورمیانه، آفریقا و آسیای جنوبی، دسته‌بندی ارائه داده است. بر این اساس، بیشترین عدد سرمایه‌گذاری مربوط به خدمات مخابراتی با ۱۱۲ میلیارد دلار، خدمات ابری عمومی در خاور میانه و آسیای جنوبی با ۳۰۷ میلیارد دلار، امنیت با ۳۰۳ میلیارد دلار و رشد ۲۳ درصدی هزینه‌های هوش مصنوعی در خاور میانه و آفریقا با ۵۴۰ میلیون دلار و در نهایت، مجموع هزینه‌های فناوری اطلاعات با تخمین رشد ۱۹ درصدی در منطقه خاور میانه و آسیای جنوبی با ۲۰۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بوده است که البته زمان آن دقیقاً مشخص نشده است. سوال این است چرا ما نباید یک نمایشگاه در سطح جیتکس در کشور داشته باشیم؟ البته مشکلاتی مانند تحریم و غیره را داریم اما اگر همه این‌ها را کنار بگذاریم، شاید بتوانیم در ایران هم نمایشگاهی با ابعاد جیتکس داشته باشیم. جناب گوانگانی! اصلاً آیا موافقتی جیتکس با این همه تجربه، نمایشگاه برگزار کرده، ما هم آن را داشته باشیم یا اینکه فضا را تغییر دهیم و به فکر حوزه دیگری باشیم؟

گوانگانی: ابتدا درباره اظهارات دوستان عرض کنم تقریباً صد مباحث مطرح شده، معتبر و دقیق بود. طبق اظهارات آقای حق طلب، شرکت‌ها از جمله آمزون تلاش می‌کنند اقداماتی را انجام دهند که کل منطقه را شامل شود چون امارات، امکان جذب این همه سرمایه‌گذاری را ندارد. در پاسخ به سوالی که مطرح کردید، ما باید واقع‌نگر باشیم. آیا اصولاً این ذهنیت کشور، ذهنیت فردی و مدیریتی را برای برگزاری نمایشگاهی در سطح جیتکس داریم یا خیر؟ ما هنوز مشکلات پیش‌یافتاده زیادی داریم و اگر به این جمع‌بندی هم برسیم که این نمایشگاه در ایران رقم بخورد، این مشکلات، مانع خواهد شد. آیا درباره نمایشگاه داخلی اخیر که قرار بود برگزار شود، مطلع هستید چه بلایی بر سر آن آمد؟ به خاطر اختلاف دو گروه، موضوع، منتفی شد. ما در داخل کشور، مشکلات عمده‌ای داریم. به خاطر مشکلات ساختاری، تفکری و تحریم، تقریباً غیرممکن است که بتوانیم چنین فضایی را در ایران راه‌اندازی کنیم و از طرف صاحبان تکنولوژی حمایت شویم اما اینکه این کار، با وجود جیتکس ضرورت دارد یا خیر، بنده معتمد بله ضرورت دارد. مثال می‌زنم عربستان، توسط بن سلمان، منطقه نیوم در شمال عربستان در لبه ساحل دریای سرخ را به عنوان مرکز تکنولوژی این کشور لحاظ و پلن آن را آماده کرده و برای رقابت با جیتکس آماده می‌شود. در این خصوص، ۵۰۰ میلیارد دلار جذب سرمایه می‌کند که بخشی از آن توسط خودش

از آن استفاده می‌کنیم. این شرکت، محصولات امنیتی، cloud native، اپها، containerized و نیز محصولات و ماژول‌های آن پرامیس کلود را ارائه کرده بود. این شرکت به عنوان مارکت‌لیدر آن پرامیس کلود مطرح است. همچنین شرکت‌های میدرنج که تازه مطرح می‌شوند مانند پیورا استوریج در حوزه ذخیره‌سازی در کنار HPE و DELL EMC حضور داشتند. این‌ها همزمان مدل‌های جدید زیرساختی را برای کسبو کارهای دیجیتال معرفی می‌کردند. وقتی کسبو کار یا بیزینس مدل به سمت دیجیتالی شدن حرکت می‌کند، باید ابزارهای زیرساختی آن فراهم باشد و این شرکت‌ها، ابزارهای زیرساختی مرتبط با کسبو کار دیجیتال را معرفی کرده بودند. در زمینه کلود، مایکروسافت حضور پیدا کرده بود. بنده با آمزون صحبت کردم. AWS قرار است در امارات، دیتاسنتر ایجاد کند که به نوعی سرمایه‌گذاری روی پابلیک کلود در منطقه است. از کلود، برداشت‌های مختلفی وجود دارد. کلود داخل سازمانی داریم که در بانک‌های خودمان وجود دارد و جزو پیش‌نیازهای زیرساخت کسبو کارهای دیجیتال است. آمزون نیز در منطقه در حال سرمایه‌گذاری است و پارت‌نرهای آن روی مباحثی مانند DevOps و بیگ دیتا مانور می‌دهند. آمزون برای هر حوزه‌ای، شرکتی به عنوان پارت‌نر انتخاب می‌کند و هر موضوعی از طریق یک پارت‌نر در این شرکت قابل ارائه است. آمزون هر جا دیتاسنتر ایجاد کند، برای دسترسی، سه دیتاسنتر فیزیکی مجزا دارد و این کار را در امارات راه‌اندازی می‌کند. قبلاً این کار را در بحرین انجام می‌داد. این‌ها نشان‌دهنده حرکت به سمت پابلیک است؛ یعنی منطقه از نظر استفاده از هیبرید کلود و پابلیک کلود عقب بوده است. همچنین امنیت سایبری در کسبو کارهای دیجیتال، باز طراحی می‌شود. در این نمایشگاه، روی امنیت، بسیار تمرکز شده بود و برندهای بزرگی مانند ماکرو، بیت‌دفندر و برندهای جدی دیگر، محصولات خود را ارائه داده بودند؛ به گونه‌ای که یک متخصص امنیت می‌توانست چهار پنج روز وقت بگذارد و با این محصولات، ویژگی‌ها و ترند آنها آشنا شود. حضور کم‌رنگ برخی شرکت‌ها مانند DELL EMC یا حضور از طریق پارت‌نرها، بیشتر به خاطر مباحث مارکتینگ و برنامه آنها در زمینه نفوذ در بازار است. در حوزه تلکام، شرکت‌های اتصالات، سیسکو و هواوی بسیار جدی حضور داشتند. سیسکو هم در زمینه زیرساخت‌های مراکز داده و هم در حوزه ستون فقرات شبکه حضور داشت. شرکت اتصالات در همه موضوعات از هوش مصنوعی تا بلاک‌چین و غیره Showroom داشت. روایتهایی وجود داشت که با بازدید کنندگان حرف می‌زدند و کار انجام داده بودند. هواوی نیز در حوزه ستون فقرات شبکه و دیتاسنتر حضور جدی داشت و پارت‌نر شیب‌های جدید خود با شرکت‌های عراقی را اعلام می‌کرد. در مجموع، تکنولوژی محوری و حرکت به سمت همایش نمایشگاه، تفاوت جدی نمایشگاه جیتکس امسال نسبت به گذشته بود.

با توجه به آمار سایت جیتکس، در نمایشگاه امسال، حدود ۲۰۰

حق طلب: این نمایشگاه، محصول محور است مانند نمایشگاه سبیت یعنی شرکت‌ها، محصولات جدید و ترند تکنولوژی خود را به نمایش می‌گذارند. اتفاقی که امسال به‌طور ویژه مشاهده کردم این است که تکنولوژی محور شده و به سمت solution رفته بود مانند هوش مصنوعی، روباتیک، بلاک‌چین، ظهور و ترند فین‌تک‌ها. بنده بیشتر فضای همایشی دیدم تا نمایشگاه و در واقع، ترکیبی از همایش و نمایشگاه بود. این موضوع، در ورودی نمایشگاه هم مشخص بود و می‌توانستید اکانت دلگیت و یا ویزیتوری بگیرید. چون سمینارهایی هم برگزار می‌شد که باید شارژ آن صورت می‌گرفت. در نمایشگاه، از دانشگاه MIT آمریکا، سخنران درباره هوش مصنوعی حضور پیدا کرده بود که برای بنده تازگی داشت. نمایشگاه بسیار رونق داشت و خیلی شلوغ بود و در حالی که ما به خاطر پاندمی کرونا این موضوع را رعایت می‌کنیم، اما اینجا این‌گونه نبود. وقتی با پارت‌نرها صحبت می‌کردیم، می‌گفتند چهار تا و اکسن زده‌اند و خیال‌شان راحت بود. با توجه به اینکه نمایشگاه، دو سال برگزار نشده بود، استقبال خوبی شده بود و مانند قبل از کرونا، شور و هیجان خاص خود را داشت. برخی دوستان در میزگرد اشاره کردند که بعضی شرکت‌های بزرگ به صورت جدی در نمایشگاه شرکت نکردند. در این زمینه، تجربه بنده نشان می‌دهد این موضوع به سیاست‌های مارکتینگ شرکت‌ها در آن منطقه خاص برمی‌گردد. به هر حال، جیتکس، تمرکزش روی خاور میانه است و بعضاً این شرکت‌ها، هر چند اکثراً در اینترن‌ت‌سیتی دفتر دارند، اما در نمایشگاه، شرکت‌های جدی ندارند یا از طریق پارت‌نرها شرکت می‌کنند و البته بعضاً ممکن است حضور جدی داشته باشند. شرکت IBM در دوبی یک دفتر دارد اما هیچ‌وقت ندیدم در نمایشگاه جیتکس به‌طور مستقیم غرفه داشته باشد. اما در نمایشگاه سبیت آلمان، IBM نصف سالن را اشغال کرده بود و با انواع محصولات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری حضور جدی داشت. فکر می‌کنم مدل نگاه IBM به آن منطقه، باعث تصمیم‌گیری برای تعیین حضور در نمایشگاه می‌شود. درباره شرکت‌هایی که حضور جدی تر داشتند، HPE و آروبا به صورت جدی حضور پیدا کرده بودند. بنده با توجه به تمرکز بر زیرساخت، بیشتر به این حوزه متمایل بودم. آروبا، شعبه نت‌ورکینگ HPE است. HPE M1 success story خود را با ناسا درباره موضوع edge to cloud آورده بود. این شرکت با یکی از ایستگاه‌های فضایی ناسا درباره بحث Edge Computing همکاری کرده و آن را به عنوان success story آورده بود و روی آن مانور می‌داد. همچنین سرورها و سخت‌افزارهایی که در مناطق صنعتی برای Edge Computing جای‌گذاری می‌شوند، به نمایش گذاشته بود. آروبا نیز تجهیزات مربوط به اینترن‌ت اشیا را به نمایش گذاشته بود. در این نمایشگاه، بسیاری از شرکت‌های بزرگ نرم‌افزاری، حضور جدی داشتند مانند VMware که یکی از power solution‌های آن، موضوع آن پرامیس کلود است که ما در بانک‌های مان

ROG Strix

این سری با سه فن جدید و حرفه Axial-tech تجهیز شده تا هوا را به سمت هیت سینک بسیار بزرگ 2.9 اسلاته با کمترین میزان نویز به جریان در آورد. این سری به طور کامل به منظور کمتر کردن صدا و بالاترین عملکرد تراشه گرافیکی بهینه شده تا در اوج سکوت گیمینگی تمام عیار و لذت بخش داشته باشید.

هم اکنون در بازار ایران

THE CHOICE OF CHAMPIONS

TUF Gaming

حاشیه‌های بیرونی به طور کامل با پوششی فلزی در برگرفته شده و سه فن Axial-tech جریان هوا را به سمت هیت سینک‌های جداگانه مدار تغذیه و تراشه گرافیکی هدایت می‌کند. خازن‌های سری TUF Gaming با گواهی استاندارد در رده نظامی بوده و با گذراندن 144 ساعت تست‌های سنگین پایداری در این سری، محصولی را برای همه شرایط کاری آماده کرده است.

Dual

با ترکیبی کامل از زیبایی و قطعاتی بی نقص، با دو تراشه بایوس جداگانه که برای عملکردی عالی برنامه ریزی شده اند و صفحه پشتی محافظتی به منظور جلوگیری از ورود گرد و خاک و دفع بهتر حرارت در این کارت گرافیک وجود دارد.

META BUFFS

ASUS GEFORCE RTX™ 30 SERIES

برند نخست کارت گرافیک‌های مخصوص بازی

تقویت اکوسیستم داخلی چین پس از خروج شرکت‌های بزرگ فناوری خارجی

یک وبگاه خبری انگلیسی اخیراً طی یادداشتی کوتاه به مساله میزان وابستگی چین به شرکت‌های بزرگ خارجی فعال در حوزه فناوری و اثر خروج آنها از چین پرداخته است.

به گزارش مهر، تحلیلگران حوزه فناوری معتقدند که در حال حاضر، وابستگی چین به شرکت‌های فناوری خارجی به پایین‌ترین سطح خود رسیده است. تعداد غول‌های فناوری خارجی که در چین فعال هستند، به صورت مداوم در حال کاهش است و این امر، دولت را در کنترل اکوسیستم فناوری کشور و توسعه آن یاری می‌کند.

شرکت یاهو، طی هفته گذشته و در پی انتشار خبر خروج لینکدین از چین در ماه اکتبر و مسدودسازی گوگل توسط دولت این کشور، همه خدمات خود را در چین، تعطیل خواهد کرد. یاهو در روز دوشنبه هفته گذشته، در بیانیه‌ای محیط تجاری و قانونی چین را «به شکل فزاینده‌ای چالش برانگیز» توصیف کرد و اعلام داشت که پس از مسدودسازی بسیاری از سرویس‌های این شرکت توسط دولت این کشور، خدمات پایه ایمیل و موتور جست‌وجوگر خود را نیز که از سال ۱۹۹۹ فعال بود، در چین، تعطیل می‌کند.

زمینه مساعد برای شکوفایی خدمات داخلی

با وجود بعد تبلیغاتی برسته خروج یاهو و شرکت‌های مانند آن از کشور چین، واقعیت این است که کاربران چینی به ندرت از یاهو یا سایر خدمات اینترنتی شرکت‌های بزرگ سیلیکون ولی، استفاده می‌کنند، زیرا رقابت داخلی آنها در دو دهه گذشته شکوفا شده‌اند. در چنین شرایطی، دولت نیز می‌تواند با فراخواندن مدیران شرکت‌های فناوری داخلی به راحتی نظم و انضباط را در اکوسیستم فضای مجازی کشور برقرار سازد و بر روند توسعه فناوری و اینترنت، نظارت کند.

به عبارت دیگر چینی‌ها از وی چت برای ارتباطات روزانه خود استفاده می‌کنند، به جای یوتیوب، ویدیوهای تیک‌تاک را تماشا می‌کنند و به جای ویکی‌پدیا، بایدو استفاده می‌کنند. علی‌بابا، نیز که دفتر مرکزی آن در هانگژو قرار دارد، خدمات تجارت الکترونیکی ارائه می‌دهد. در چنین شرایطی، اگر چه رقابت خارجی همچنان می‌تواند وارد بازار چین شوند، اما مساله اصلی عدم استقبال عمومی از خدمات آنهاست.

کایسر کو، یک برنامه‌ساز حوزه یادگست که مدتی را در شرکت‌های فناوری چینی گذرانده و به فعالیت پرداخته است، در این مورد گفت: «آنها جایگزین همه خدمات دیجیتال را داشته‌اند. یک بازار بزرگ و در حال رشد را تصور کنید. در چین نیاز شدیدی به پلتفرم‌هایی با ذائقه و محتوای چینی وجود دارد. با این وجود، فضا به گونه‌ای است که شرکت‌های فناوری خارجی، تاب رقابت را در این بازار ندارند.»

بر اساس گزارش‌های آماری موجود، حدود یک میلیارد شهروند چینی به صورت روزمره از اینترنت استفاده می‌کنند. این امر، بازار چین را به بخشی با درآمد ۱۵۵ میلیارد دلار در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۱۹، بدل کرد و مقایسه آن مقطع زمانی با مدت مشابه در سال ۲۰۱۸، رشد ۲۲.۴ درصدی این عدد در طول یک سال را نشان می‌دهد. رسانه‌های جمعی چین اعلام کرده‌اند که این کشور قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ از نظر فناوری به خودکفایی برسد. از سوی دیگر بسیاری از کاربران چینی اینترنت، اعلام کرده‌اند که به هیچ وجه از خروج شرکت‌هایی چون یاهو، نگران نیستند و سرویس‌های داخلی، پاسخگوی نیازهای موجود هستند.

قوانین سختگیرانه برای خارجی‌ها

شرایط حاکم بر بازار فضای مجازی چین، پکن را قادر به اعمال حاکمیت به صورت مستقیم در فضای مجازی کرده است. آخرین تلاش نهاد‌های دولتی چین، قانون امنیت داده‌است که خروج داده‌های حساس از چین را محدود می‌کند و اپراتورهای اینترنتی را ملزم می‌کند که داده‌های داخلی خود را در اختیار سازمان‌های مجری قانون قرار دهند.

چین پیش از این، پلتفرم‌های بسیار بزرگی چون فیس‌بوک، گوگل و برخی دیگر از رسانه‌های اجتماعی و موتورهای جست‌وجوگر غیر چینی را در داخل مرزهای جغرافیایی این کشور، مسدود کرده است. از سوی دیگر استفاده بدون مجوز وی‌پی‌ان‌ها و دیگر ابزار دور زدن مسدودسازی اینترنت نیز در چین ممنوع بوده و همین امر، سبب هدایت کاربران به سمت پلتفرم‌های باکیفیت داخلی شده است.

چین الگویی موفق از خودکفایی و توسعه

اوصاف ذکر شده از شرایط موجود در بازار فناوری و تکنولوژی کشور چین، نشان می‌دهد که با رعایت الگویی مدون و حمایت متناسب از پلتفرم‌های داخلی، می‌توان به خودکفایی در زمینه فناوری دست یافت و حتی در گام‌های بعد، به فکر صادرات خدمات این حوزه نیز بود.

ادعان رسانه‌های غربی به موفقیت دولت چین در خارج ساختن شرکت‌های بزرگ فناوری از کشور و جایگزین کردن آنها با شرکت‌های فناوری داخلی، نشان دهنده توفیق پکن در دستیابی به اهداف تعیین شده در زمینه توسعه زیرساخت‌های فضای مجازی و فناوری این کشور به صورت بومی بوده و گواهی بر درستی مسیر حرکت تعیین شده برای این کشور در زمینه توسعه زیرساخت‌های تکنولوژیک، به شمار می‌رود.

یک کارشناس فناوری اطلاعات با واکاوی فنی بروز اختلال در سامانه هوشمند سوخت کشور، ساختار این شبکه را به لحاظ وقوع رخدادهایی مانند حمله سایبری، هک و یا نفوذ تشریح کرد.

در پی بروز اختلال نرم‌افزاری به وجود آمده در سامانه هوشمند سوخت کشور که منجر به قطع سوخت‌رسانی جایگاه‌های بنزین سراسر کشور شد، شاهد اظهار نظرهای متعدد و متفاوتی درباره قطع سیستم ارتباطی جایگاه‌های بنزین سراسر کشور بودیم و مسوولان متولی و نهاد‌های مرتبط، وقوع «حمله سایبری» به این سامانه حیاتی کشور را تایید و اطلاعاتیهایی در این زمینه منتشر کردند.

اگرچه روز سه‌شنبه ۱۱ آبان، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام کرد که «همه پمپ‌بنزین‌های کشورهای سوخت‌رسانی هوشمند سوخت متصل شده‌اند و فقط برخی جایگاه‌ها در نقاط دورافتاده باقی مانده‌اند». اما با گذشت بیش از ۱۰ روز از این رخداد، همچنان موضوع وجود نقاط ضعف جدی در مدیریت مخاطرات فضای مجازی و دلایلی که سبب وقوع این گونه رخدادهای زیرساخت‌های حیاتی کشور می‌شود، موضوع تازه‌ای است که متولیان پاسخ مشخصی برای آن ارائه نکردند.

جزئیات این رخداد که متولیان حوزه امنیت سایبری کشور آن را حمله سایبری تشخیص داده‌اند هنوز اعلام نشده و این سوال مطرح است که این متولیان تا چه اندازه نسبت به چگونگی ساختار و ابعاد فنی شبکه هوشمند سوخت به عنوان یکی از زیرساخت‌های حیاتی مطلع هستند. کما اینکه برخی کارشناسان معتقدند که ساختار سامانه هوشمند سوخت که شبکه‌ای از ایرو و له و مستقل از شبکه اینترنت و اینترنت داخلی است، قابلیت هک شدن و حمله سایبری را ندارد.

حملات سایبری در شبکه سوخت کارآمد نیست

سیدمیثم سیدصالحی کارشناس فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، به تشریح ابعاد فنی ساختار سامانه هوشمند سوخت در پی اتفاقات اخیر و بروز اختلال در این سامانه پرداخت و به این سوال پاسخ داد که اختلالی که می‌تواند منجر به قطعی سامانه هوشمند سوخت شود از چه نوعی است و آیا شبکه هوشمند سوخت کشور اساساً قابل هک شدن است؟

او با تأکید بر اینکه در تعاریف جرایم سایبری مفاهیمی مانند حمله (attack) و هک (hack) را باید از مفهوم خرابکاری (sabotage) و نفوذ (penetration not intrusion) جدا دانست، گفت: بسیاری از مسوولان که شناخت درستی از ساختار شبکه هوشمند سوخت نداشته در مورد آن اظهار نظر کرده و در اتفاق اخیر موضوع را به اشتباه به هک شدن نسبت داده‌اند.

این کارشناس افزود: این در حالی است که با توجه به اخبار حاشیه‌ای هفته اخیر و تهدیدات پوچ برخی کشورها، مفهوم هک برای مخاطب عام تداعی‌کننده اتفاقی شبیه به هک شبکه وزارت راه و توان مهاجم برای ورود به سیستم و اعمال تغییرات خواهد بود. در حالی که اتفاق به وجود آمده در شبکه سوخت تنها از طریق خرابکاری نفوذی‌هایی که حتی شاید نتوانستند به جمع کارکنان اداره کننده این شبکه نفوذ کنند، به وقوع پیوسته است. قریب به اتفاق کارشناسانی که شبکه سوخت را می‌شناسند، باور دارند که ساختار سامانه هوشمند سوخت به نوعی است که حملات سایبری به تنهایی برای ایجاد اختلال در خدمات شبکه، کارآمد نیستند. او پروژه سامانه هوشمند سوخت را بزرگ‌ترین پروژه پیمانکاری کشور در حوزه IT عنوان کرد که با وجود چالش‌های فراوان به دست متخصصان ایرانی ایجاد شده است و افزود: مناقصه نگهداری این شبکه نیز هر دو سال یکبار برگزار می‌شود و شرکت پیمانکار کاملاً بر اساس استاندارد‌ها و چارچوب‌هایی که شرکت پالایش و پخش و مناطق نفت در کشور تعیین می‌کند، عملیات نگهداری این شبکه را انجام می‌دهد.

سیدصالحی با اشاره به اجزای متعدد نگهداری شبکه سوخت‌رسانی کشور که از ارتباط برخی جایگاه‌ها با شبکه ماهواره‌ای، زمینی و شبکه ارتباط بی‌سیم و رادیویی تا تعمیرات دستگاه‌های کارت‌خوان و تعویض

حمله سایبری یا نفوذ؟

نقش مرکز افتادار اختلال سامانه سوخت

آنها، پشتیبانی و نگهداری رک و تجهیزات منصوبه در هر جایگاه سوخت‌رسانی و نیز تامین نیروی فنی لازم برای حضور در مرکز داده شرکت پالایش و پخش، گسترده است، گفت: اما تمام عملیات توسط شرکت پالایش و پخش مدیریت می‌شود.

ساختار شبکه هوشمند سوخت خودترمیم‌شونده است

او افزود: شبکه هوشمند سوخت به لحاظ عملیاتی دارای ساختاری است که قابلیت هک شدن را منتفی می‌کند. معماری فرایندهای اقدام در این شبکه بسیار شبیه ساختارهای آفلاین و دستی است اما بر بستر فناوری اطلاعات انجام می‌شود، یعنی به لحاظ جنس، شبیه ساختار مکانیکی است و همان‌طور که می‌دانید ساختار مکانیکی قابل هک نیست، ممکن است این ساختار قابل تخریب شدن باشد و باعث توقف عملیات شود، اما هک نمی‌شود. سیدصالحی با اشاره به اینکه شبکه هوشمند سوخت حتی قابلیت خودترمیمی و باز یابی دارد، افزود: مدل داده شبکه، اطلاعاتی که در این شبکه رد و بدل می‌شود و جایگاه‌هایی که این اطلاعات را نگهداری می‌کنند به گونه‌ای است که این شبکه از هر نقطه‌ای که مورد آسیب واقع شود، قابلیت باز یابی و خودترمیمی دارد، به این معنی که حتی اگر یک جایگاه سوخت کلاً منقرض شده و سرورها و همه داده‌های آن از بین برود، دوباره به محض اینکه سرور بعدی جایگزین آن شود، کل شبکه خود را باز یابی می‌کند.

او با اشاره به اظهارات مسوولان در خصوص اختلال به وجود آمده در سامانه هوشمند سوخت مبنی بر اینکه «خوشبختانه هیچ سخت‌افزاری آسیب ندیده و فقط دسترسی مردم قطع شده است» تصریح کرد: در این اظهارات به این موضوع توجه نشده که اهمیت سرویس به مراتب بالاتر از سخت‌افزار است و این مساله نشان می‌دهد که ما چقدر نسبت به اهمیت سرویس و در دسترس بودن آن در لایه متولیان و مسوولان ناآگاه هستیم.

در شبکه سوخت چه داده‌های جابه‌جا می‌شود؟

این کارشناس در پاسخ به این سوال که در شبکه سوخت چه داده‌ای جابه‌جا می‌شود، گفت: در شبکه سوخت، داده میزان مصرف سوخت کشور از طریق کارت‌های سوختی که در اختیار مردم است، جابه‌جا می‌شود. برای آنکه بتوان این داده را تخریب کرد، هم باید بانک اطلاعاتی اصلی و هم تمام اطلاعات روی جایگاه‌ها و اطلاعات روی کارت‌ها همزمان از بین برود تا بتوان گفت که اطلاعات از بین رفته و این شبکه دیگر نمی‌تواند خود را باز یابی کند. او با اشاره به اینکه این شبکه عملاً تا زمانی که یکی از این پارامترها زنده است از بین نمی‌رود و هر کدام از این پارامترها اگر به تنهایی از بین بروند دوباره به سرعت باز یابی خواهند شد، خاطر نشان کرد: نکته قابل توجه این است که شبکه سوخت تا به حال بارها مورد حملاتی از این جهت قرار گرفته اما هیچ کدام از این حملات به خاطر همین ساختار، موفق نبوده است. او با اشاره به مدلی از اختلال که ممکن است در شبکه سوخت به وجود بیاید، افزود: مدلی از اختلال این است که روی آدرس یکتای سرورهای ۴۲۰۰ جایگاه عرضه سوخت به صورت یک طرفه از آن به‌روز رسانی می‌شوند فایل به‌روز رسانی خراب باشد و یا تخریب شود. در این صورت در زمان به‌روز رسانی سرورها، شاهد قطع کل

نهادهای موازی اقدام موثری برای امنیت زیرساخت‌ها نداشتند

این کارشناس در پاسخ به اینکه چگونه می‌توان امنیت ساختارهای زیرساختی کشور را افزایش داد، اظهار داشت: متأسفانه چند نهاد موازی در فضای امنیت زیرساخت‌های کشور وجود دارد که به رغم تصویب سند ملی مقابله با حملات سایبری مصوب شورای عالی فضای مجازی، اقدام موثری برای فعال کردن سازوکارهای این سازمان‌ها و نهادها انجام نشده است.

او با اشاره به مراکز افتادار و سازمان پدافند غیر عامل و پلیس فتا گفت: مطابق این سند مسوولیت سازمان‌ها و نهاد‌های مذکور، بررسی و گزارش دهی است. ادعای تک تک آنها نیز این است که موارد را بررسی کرده‌اند و نقاط قوت و ضعف را اعلام کرده‌اند اما دستگاه‌ها به این هشدارها عمل نکرده‌اند. پس از بروز اتفاق نیز به دنبال گزارش دهی هستند. با این حال سوال اینجاست که بررسی بعد از وقوع اتفاق چه دردی را دوا می‌کند؟

سیدصالحی اضافه کرد: اصل ماجرا، پیشگیری از وقوع رخداد است. اما در این سند، اختیار از سازمان پدافند غیر عامل که تنها مجموعه‌ای بوده که قدرت اجرایی داشته و می‌توانسته نسبت به رؤسای دستگاه‌ها و عاملان حوزه فنی مطالبه داشته باشد، گرفته شده و این اختیار به مرکز راهبردی افتای ریاست جمهوری منتقل شده است. این در حالی است که ساختار سازمان پدافند غیر عامل در تمام دستگاه‌های کشور توسعه یافته و می‌توانست در این زمینه مطالبه‌گر باشد و حتی در صورت نیاز، دستگاه را بابت اهمال در انجام وظیفه، به مراجع قضایی معرفی کند.

این کارشناس، مرکز افتای ریاست جمهوری را مجموعه‌ای اقتضایی بر شمرده که قانونی برای تاسیس آن وجود ندارد و بر اساس مستندات اجرایی خود این مرکز در پایگاه اطلاع‌رسانی‌اش، این مرکز برای ایفای نقش حاکمیت در تامین امنیت این حوزه و حفظ زیرساخت حیاتی کشور در مقابل حملات الکترونیکی، با مجوز رییس جمهوری وقت در سال ۸۲ تشکیل شده است.

آیا وظیفه افتا فقط گزارش دهی است؟

به گفته سیدصالحی، در چارچوب سند پیشگیری از حملات سایبری مصوب سال ۹۶ در دولت یازدهم، امنیت بخش زیرساخت‌های حیاتی از جمله انرژی و ثبت احوال به افتا واگذار شده است و سوال جدی این است که اقدام افتا برای جلوگیری از این اتفاق چه بوده و تا به حال چه کاری مطابق با سند ملی پیشگیری و مقابله با حوادث فضای مجازی انجام داده است. مرکز ملی فضای مجازی باید مطالبه کند که مطابق این سند، افتا و سایر سازمان‌ها چه کرده‌اند. این موضوع حتی باید از سوی رسانه‌ها هم مطالبه شود؛ آیا وظیفه این نهادها فقط گزارش دهی است؟

او گفت: در این مصوبه ذکر شده که این نهادها باید فعالیت کنند و جلوی حوادث را بگیرند و پس از آنکه حادثه‌ای رخ داد نیز خروجی بدهند و جزئیات آن را اعلام کنند؛ اما متأسفانه این سازمان‌ها به لحاظ عملیاتی سازمان‌های عقیمی هستند و حتی این وظیفه‌ها از سازمانی مانند پدافند غیر عامل که قدرت عملیاتی دارد مطابق این سند، گرفته شده است.

سیدصالحی در پاسخ به این سوال که مرکز افتاداعی است که بروز اختلال را در شبکه گزارش داده است، گفت: آیا این مرکز فقط گزارش تولید کرده و نتیجه گزارش این شده که حفره‌ها باز هستند؟ اتفاقاً شاید پیدا کردن حفره‌های آسیب‌پذیر روی سرورهای سامانه سوخت از طریق گزارش‌های مرکز افتا، باعث افشاشدن این آسیب‌ها شده باشد. به هر ترتیب زمانی که دیتایی در جایی منتشر می‌شود دیگر ۱۰۰ درصد محافظت شده نیست و کافی است عامل نفوذی بتواند به این اطلاعات دسترسی پیدا کند؛ و چون بلافاصله برای رفع آن اقدام نشده، آن اشکال شناخته شده و این درز در سیستم، می‌تواند منجر به آسیب در کل سامانه شود.

این کارشناس تأکید کرد: به‌طور کلی جلوگیری از وقوع چنین رویدادهایی با عدم موازی کاری در حوزه امنیت و ایجاد تمرکز در نهاد‌های عمل‌کننده، اعطای قدرت اجرایی در پیاده‌سازی و نظارت بر اجرای راهکارها و مطالبه از نهاد‌های متولی، ممکن خواهد بود.

مروری بر ۳ ماه نخست فعالیت «زارع پور»

کندی تغییر و تحولات مدیریتی در بدنه وزارت ارتباطات

ارتباطات تغییر کرده است. حالا اگر قصدشان این است که از همین نفرت موجود برای ایجاد آن تحولاتی که قول دادند، استفاده کنند لازم است که حتماً شاخص گذاری هم مشخص شود و مبتنی بر آن شاخص‌ها ما پیشرفت را ببینیم. او گفت: الان متأسفانه وزارت ارتباطات در حوزه اطلاع‌رسانی خیلی بسته و در سکوت عمل می‌کند و این باعث شده که فعالان این حوزه سردرگم باشند و همه منتظر هستند که یک اتفاقی بیفتد. هر هفته می‌گذرد و تغییری انجام نمی‌شود. با این وجود برای رفع لختی و کندی موجود در تحولات این وزارتخانه، پیشنهاد این است که وزیر ارتباطات گزارش عملکرد سه ماهه خود را مطابق با برنامه‌های عنوان شده، اعلام کند.

همچنین لزوم سرعت بخشی به تغییر و تحولات مدیریتی در بدنه این وزارتخانه و تغییر در رویکرد اطلاع‌رسانی سازمان‌های تابعه پیشنهاد می‌شود؛ حتی در صورتی که قرار نیست مدیریت این سازمان‌ها تغییر یابد، هر یک از معاونت‌ها و سازمان‌ها ملزم به اعلام عمومی لیست برنامه‌های عملیاتی و اجرایی شوند تا مشخص شود که این برنامه‌ها چقدر رویکرد و زمان‌بندی قرار است اجرا شود و در نهایت رسانه‌ها مطابق این برنامه زمان‌بندی، بتوانند آنها را از مسوولان مطالبه کنند. چرا که به دلیل تغییر نکردن رویکرد اطلاع‌رسانی در وزارت ارتباطات دولت سیزدهم نسبت به دولت گذشته، مسوولان این وزارتخانه حاضر به پاسخگویی به رسانه‌های رسمی از جمله خبرگزاری مهر نیستند؛ در همین حال رسانه‌های رسمی و تخصصی همچنان در نشست‌ها و جلسات وزیر ارتباطات حضور ندارند و این شبهه ایجاد می‌شود که عیسی زارع پور نیز اعتقادی به رسانه نداشته و شاید انتشار اخبار از طریق سایت روابط عمومی این وزارتخانه بدون پاسخگویی به رسانه‌ها برایش کفایت می‌کند.

داد و اعلام کرد که کیفیت شبکه اینترنت در حالت نرمال قرار دارد. این در حالی است که افزایش کیفیت اینترنت و کاهش قطع و وصلی‌ها هنوز برای کاربران مشهود نیست. تاکید وزیر ارتباطات بر تسریع روند اجرای پروژه شبکه ملی اطلاعات نیز از دیگر مسائلی است که به دلیل کندی تحولات و عدم اعلام برنامه زمان‌بندی مشخص، همچنان با ابهام روبرو است. به نحوی که طبق اعلام مرکز ملی فضای مجازی، وزارت ارتباطات هنوز طرح اجرایی این پروژه را مطابق با سند طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات ارائه نکرده است.

وعده‌هایی که با سرعت عمل همخوانی ندارد

در این زمینه میثم سیدصالحی فعال حوزه ارتباطات ثبت در گفت‌وگو با خبرنگار مهر تاکید کرد: وعده‌هایی که آقای وزیر دادند نسبت به سرعت عمل‌شان با هم همخوانی ندارد. به این معنا که دولت در وزارت ارتباطات تغییر نکرده و صرفاً وزیر

که همچنان مورد نارضایتی کاربران است، شفاف نیست. برای مثال با گذشت بیش از یک ماه از دستور وزیر به رگولاتوری برای «بررسی سریع» کاهش محسوس کیفیت و سرعت اینترنت و تاکید بر اعلام گزارش عمومی، هنوز رگولاتوری گزارش مشخصی از وضعیت اینترنت اعلام نکرده است. دو روز پیش وزیر ارتباطات بدون اعلام شاخص‌های کیفی و نحوه محاسبه آن و نوع اقدامات انجام شده، گفته است: «دانشپوردهانشان می‌دهد پس از اقداماتی که انجام شده هم اکنون مشکل خاصی وجود ندارد به جز در برخی از ساعات شبانه روز؛ برای این مواقع به دوستان دستور دادم به شکل ویژه موضوع را بررسی کنند. به‌طور کلی نگرانی جدی در موضوع اینترنت هم اکنون نداریم.»

در همین حال، روز گذشته سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نیز در گزارشی بدون ارائه جزئیات مشخصی از تغییر شاخص‌های کیفی شبکه، از بهبود وضعیت این شبکه خبر

فعالیت دولت سیزدهم در وزارت ارتباطات، اقدام شاخصی در این بخش دیده نشده و هنوز فعالیت‌های اجرایی در این وزارتخانه، سرعت عمل انجام پروژه‌ها با وعده‌های وزیر ارتباطات همخوانی ندارد.

به گزارش مهر، عیسی زارع پور از اول شهریور ماه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت سیزدهم شد و طی این مدت در نشست‌ها و جلسات مختلف با مدیران سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فعالان بخش خصوصی، وعده‌های متعددی مبنی بر تحقق برنامه‌های هشت‌گانه خود و حل مشکلات و معضلات این بخش در چهار سال آتی مطرح کرد.

در برنامه‌های وزیر ارتباطات چشم‌انداز رسیدن به «ایرانی هوشمند در تراز انقلاب اسلامی» در آقی ۱۴۰۴ در هشت موضوع مهم شامل حکمرانی دیجیتال و تعاملات بین‌المللی، دولت هوشمند و تحول دیجیتال، شبکه ملی اطلاعات و توسعه پایدار زیرساخت‌های ارتباطی، تنظیم مقررات حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، اقتصاد دیجیتال، حفظ حریم خصوصی و امنیت فضای تبادل اطلاعات، شتاب‌دهی رشد صنعت فضایی و خدمات پستی دسته‌بندی شده است.

اما با این حال به نظر می‌رسد هنوز برای تحقق این شعار، برنامه‌های عملیاتی آغاز نشده است. چرا که روند تغییر و تحولات مدیریتی در این وزارتخانه با کندی همراه است و همچنان سازمان‌های زیرمجموعه وزارت ارتباطات با مدیران دولت دوازدهم اداره می‌شوند؛ این مساله سبب شده که در این سازمان‌ها رویکرد گذشته به همراه عدم پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد شفاف، دنبال شود.

شواهد نشان می‌دهد که روند اجرایی اقدامات و تکالیفی که هر یک از معاونت‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بر عهده دارند با تاخیر همراه است و در مدت سه ماه نخست

توسعه پایدار زیرساخت‌های ارتباطی، تنظیم مقررات حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، اقتصاد دیجیتال، حفظ حریم خصوصی و امنیت فضای تبادل اطلاعات، شتاب‌دهی رشد صنعت فضایی و خدمات پستی دسته‌بندی شده است.

اما با این حال به نظر می‌رسد هنوز برای تحقق این شعار، برنامه‌های عملیاتی آغاز نشده است. چرا که روند تغییر و تحولات مدیریتی در این وزارتخانه با کندی همراه است و همچنان سازمان‌های زیرمجموعه وزارت ارتباطات با مدیران دولت دوازدهم اداره می‌شوند؛ این مساله سبب شده که در این سازمان‌ها رویکرد گذشته به همراه عدم پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد شفاف، دنبال شود.

شواهد نشان می‌دهد که روند اجرایی اقدامات و تکالیفی که هر یک از معاونت‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بر عهده دارند با تاخیر همراه است و در مدت سه ماه نخست

شواهد نشان می‌دهد که روند اجرایی اقدامات و تکالیفی که هر یک از معاونت‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بر عهده دارند با تاخیر همراه است و در مدت سه ماه نخست

شواهد نشان می‌دهد که روند اجرایی اقدامات و تکالیفی که هر یک از معاونت‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بر عهده دارند با تاخیر همراه است و در مدت سه ماه نخست

سازمان رگولاتوری اعلام کرد

ظرفیت شبکه اینترنت ۱۰ درصد افزایش یافت

معاون وزیر ارتباطات گفت: برای رفع مشکل کندی و اختلال در شبکه ارتباطی کشور که در مهرماه رخ داده بود، توسعه در پهنای باند انجام شد و ظرفیت شبکه اینترنت بین‌الملل و شبکه داخلی نزدیک به ۱۰ درصد افزایش یافت.

«حسین فلاح جوشقانی» در گفت‌وگو با ایرنا درباره اقدامات انجام شده برای رفع مشکلات کیفیت اینترنت، اظهار داشت: هفته اول مهرماه به دلیل بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها و مصرف طبیعی کاربران، با افت کیفیت اینترنت در برخی نقاط کشور مواجه شدیم، افت کیفیت محسوسی که به تجربه بد کاربران منجر شده بود. او افزود: رشد مصرف دیتا باعث اشباع شدن ظرفیت‌های اپراتورها و مخابرات شد و همین مساله نیاز به توسعه زیرساخت‌ها را بیش از هر زمان دیگری افزایش داد.

معاون وزیر ارتباطات تصریح کرد: به‌طور معمول هر ماه حدود ۳ درصد افزایش مصرف داریم که در هفته ابتدایی مهر و بازگشایی مدارس از ۳ درصد به ۱۰ درصد رسید، این مساله منجر به افت کیفیت در بعضی نقاط کشور و گلايه مردم شد.

فلاح با بیان اینکه بهبود شبکه در این شرایط نیاز به توسعه ظرفیت‌ها داشت، افزود: وزیر ارتباطات در اول مهر و پس از شکایت کاربران از وضعیت اینترنت، دستور داد کمیته ویژه‌ای با حضور سازمان تنظیم مقررات (رگولاتوری)، شرکت ارتباطات زیرساخت، شرکت مخابرات و اپراتورها تشکیل شود.

معاون وزیر ارتباطات خاطر نشان کرد: «پس از بررسی مشکلاتی که در شبکه وجود داشت، گزارشی از اشباع شدن ظرفیت اپراتورهای مختلف را ارائه کردیم. در بررسی‌ها مشخص شد در ساعات اوج مصرف، میزان استفاده در تعداد زیادی لینک در اپراتورها به بیش از ۹۵ درصد می‌رسد که این میزان از اشباع، مهم‌ترین عاملی است که باعث افت کیفیت و سرعت می‌شود.»

رییس رگولاتوری افزود: برای رفع مشکلات پیش آمده، ظرفیت اینترنت بین‌الملل و شبکه داخلی را نزدیک به ۱۰ درصد افزایش دادیم و اکنون می‌توان گفت وضعیت اینترنت بهبود پیدا کرده و مشکل افت کیفیت رخ داده در مهرماه رفع شده است.

او درباره برنامه‌هایی که برای حفظ کیفیت اینترنت دارند، گفت: بهبود کیفیت یک امر مستمر است که باید به‌طور دائم توسط رگولاتوری که مسوول آن است، مورد بررسی قرار بگیرد و مشکلات حل شود. مسوولیت روزانه مادر رگولاتوری، پایش شبکه‌ها و مشکلات آنهاست.

به واسطه همین رصد روزانه است که می‌توانیم در زمان مقرر، توسعه مناسب ظرفیت شبکه‌ها را انجام دهیم. گاهی اوقات نیز مانند مهرماه اختلالاتی به وجود می‌آید که دلیل آن افزایش مصرف ناگهانی در مقاطع خاص است.

معاون وزیر ارتباطات در خصوص همکاری اپراتورها برای رفع این مشکلات گفت: اپراتورها در این خصوص همکاری مناسبی انجام داده‌اند اما کافی نیست. به خصوص شرکت مخابرات ایران نیازمند سرمایه‌گذاری جدی، توسعه سریع در زیرساخت‌های ارتباطی و دسترسی به شبکه ملی اطلاعات است که به‌طور جدی پیگیری می‌شود.

او افزود: این اقدامات به معنای کیفیت مناسب در کشور نیست و مشکل اصلی، عدم سرمایه‌گذاری مناسب به ویژه در بخش ارتباطات ثابت در کشور بوده که توجه جدی و ویژه به این موضوع از راهبردهای اصلی وزارت ارتباطات است.

کاربران شبکه‌های اجتماعی در هفته‌های اخیر از کندی و مشکلاتی که در دسترسی به اینترنت دارند، گلایه‌هایی را مطرح کرده‌اند. بر این اساس، در پی دریافت برخی گزارشات مردمی از طریق سامانه ۱۹۵ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، «عیسی زارع پور» وزیر ارتباطات دستور پیگیری دقیق و رسیدگی سریع به این معضل را صادر کرد.

بر اساس این دستور، رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی موظف شده است با همکاری مدیرعامل شرکت زیرساخت، پس از بررسی دقیق گزارشات مردمی، راهکارهای رفع سریع اشکالات ارتباطی را ارائه و گزارش اقدامات اجرایی را به مردم اطلاع‌رسانی کند.

هرکار به یک اشاره، با اپلیکیشن همه‌کاره ایرانسل من!

۳ه سیم‌کارت طلا به ارزش ۵۰ میلیون تومان

ایرانسل MTN #۴۵*